

Orman ve Av

Yıl: 2012 / Ocak - Şubat / Sayı:1

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TARAFINDAN İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR.

Yıl: 2012 | Ocak - Şubat | Sayı: 1 | Cilt: 89 |
ISSN 1302-040X

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ ADINA
SAHİBİ**

GENEL BAŞKAN
MUSTAFA YUMURTACI

EDİTÖR

Doç. Dr. SEZGİN ÖZDEN
ozden@karatekin.edu.tr

YAYIN KURULU

Prof. Dr. İsmet DAŞDEMİR

Doç. Dr. Sezgin ÖZDEN

Doç. Dr. Oktay YILDIZ

Dr. Mehmet Ali BAŞARAN

Serkan AYKUT

Yrd. Doç Dr. Cihan ERDÖNMEZ

Bilgilendirmek amacıyla üyelerimize
ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ:

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TUNA CAD. NO: 5 06410 KIZILAY/ANKARA

TEL-FAKS

0312 433 84 13

www.ormancilardernegi.org

ormancilar@ttmail.com
bilgi@ormancilardernegi.org

BASKI

DÖNMEZ OFSET

GRAFİK TASARIM

Güngör GENÇ

KAPAK FOTOĞRAFLARI

Hasan UYSAL

Türkiye Ormancılar Derneği'nin 54. Olağan Genel Kurul Toplantısı 7 Nisan 2012 Cumartesi günü saat 10.00'da D.S.İ Genel Müdürlüğü D.S.İ Konferans Salonu İsmet İnönü Bulvarı Yücetepe/ANKARA adresinde yapılacak. Genel Kurul gündemi şu şekilde planlandı.

- 1- Açılış, saygı duruşu ve İstiklal Marşı,
- 2- Başkanlık divanı seçim,
- 3- Genel Başkanın sunuş konuşması,
- 4- Konukların konuşmaları,
- 5- Yönetim ve Denetim Kurulları raporlarının ve bilançonun okunması, görüşülmesi,
- 6- Yönetim ve Denetim Kurullarının aklanması, bilançonun onaylanması,
- 7- Bütçe Komisyonu oluşturulması ve hazırlanan tahmini bütçenin karara bağlanması,
- 8- Antalya Serik ilçesi Belek/İleribaşı mevkiindeki tesisin daimi üst hakkı payının devri konusunun görüşülmesi,
- 9- Yeni Yönetim Kuruluna Genel Kurulca verilecek yetkilerin görüşülmesi ve karara bağlanması,
- 10- Dilek ve Temenniler
- 11- Yeni Dönem Yönetim, Denetim ve Onur Kurullarının seçimi
- 12- Kapanış

Genel Kurulumuzda tüm üyelerimizi demokrasi şölenimize katılmaları için bekliyoruz. Derneğimiz ülkenin en eski sivil toplum örgütlerinden birisi olarak günümüze kadar 53 kez gerçekleştirdiği şölenin bir yenisini daha tüm üyelerimizin coşkusuyla gerçekleştirecektir. Dernek üyelerimizin olgun ve vakur yapısı bu Genel Kurulun da başarıyla geçmesini ve Derneği yarınlara taşıyacak yeni Yönetim Kurulunun güçlü bir şekilde seçilmesini sağlayacaktır. Bundan kuşquamız yoktur. Seçime katılan tüm meslektaşlarımıza başarılar dilerim.

Önceki sayıda ve bu sayıda aidat borcu olan üyelerin isimlerini yayımladık. Bazı üyelerimiz bu durumdan hoşlanmamışlar. Ancak Tüzüğümüze gereği üst üste iki sayıda bunları yayımlamak zorundayız. Biliyorum ki birçok üyemiz Derneğe gelememişler ya da Ankara'da yaşamadığından aidatlarını ödeyemiyorlar. Ancak her sayımızın arkasında sürekli olarak banka ve posta çeki hesap numaralarımız yayımlamaktayız. Ayrıca bu bilgileri web sitemizde de bulabilirsiniz. Tüm üyelerimizi bu konuda daha duyarlı olmaya davet ediyoruz.

Dergimizin bu sayısında 2/B sorunu üzerinde duruyoruz. Bilindiği gibi komisyondan geçen tasarı Genel Kurula sevk edildi. Dergi yayına hazırlandığı sıralarda henüz gündeme alınmamıştı. Ancak komisyon aşamasında bile sağından solundan başka niyetleri de peşine ekleme gayretlerini gördük. Bakan'ın demecine göre 31 Aralık 1981 olan tarihi değiştirme önerisi Anayasa değişikliği gerektirdiği için bunu yapmamışlar. Aceleleri varmış. Komisyonda ayrıca 2/B arazilerinin orman köylülerine bedelsiz verilmesi de önerilmiş ama bedelsiz vermek Anayasa'ya aykırıymış. Bu memlekette 1 Liraya özelleştirmeler yapıldığını görmüş bendenizi, bu gerekçe hiç de tatmin etmedi. Her ağacın kurdu kendinden... Ormanı ve orman köylüsünü savunması gereken ormancılar nerde! Elma dersem çık...

Dergiye destek veren tüm yazar ve Yayın Kurulu üyelerine teşekkürlerimle.

Sağlıcakla...

İçindekiler

Editörden. Sezgin Özden	1
Başyazı. Mustafa Yumurtacı	2
2/B Değişiklik Tasarısı Üzerine OSB'nin Değerlendirmesi	5
2/B Araziler Batan Geminin Malları mıdır? Yücel Çağlar	9
Vahşi Madencilik: Gördes Nikel Projesi. İbrahim Balıklı	13
Söyleşi: Çalışırsan Aykut İnce Olursun. Yıldırım Lise	18
Bir Ormancının Günlüğünden: Maraş'tan Öte. Osman Gökçe	24
Doğa ve Kültür: Robin Hood'dan Günümüze Avcılık. Cihan Erdönmez	32
Kızılıcak: H. Cemal Gültekin	36
Saka: Nuri Kaan Özkazanç	42
Ormancı Personelinin Çocuklarını Okutma Vakfı	48
Özbek Doğan'ın Ardından: Şefik Bingöl	55
Bu Kez Erken Oldu Be Abi. İyigün Pulat	56

Başyazı: TOD Genel Kuruluna Giderken

Fotoğraf: Ahmet DEMİRTAŞ

Uzun süredir Ankara’da ve taşrada Türkiye Ormancılar Derneği Genel Kuruluna yönelik etik olmayan ve doğal olarak Yönetim Kurulundan habersiz kimi faaliyetlerin yürütüldüğü ve yoğun olarak Genel Başkanı suçlama kampanyasına dönüşen bir süreç yaşanmaktadır. Bu suçlamalara Genel Kurul çalışmaları esnasında mutlaka yanıt verilecek ve konu Genel Kurulca değerlendirilecektir.

Sürdürülen suçlama kampanyasının özünü “Genel Başkanın daha önceki süreçlerde artık aday olmayacağını açıklamayı” gibi konular oluşturmaktadır. Yönetim Kurulundan kimi arkadaşların da içinde olduğu ve uzun süredir yürütülen bu faaliyetlerin ortaya çıkması ile birlikte zaten değerlendirilmesi gereken bu konu Ocak ayı başındaki Yönetim Kurulu toplantısında gündeme getirilerek bu yapılanların ve sürdürülen suçlama kampanyasının çok yanlış olduğunu, üye tabanımızı böleceğini, Dernek binası ile ilgili sorun da dahil çeşitli

sorunlarımızın çözümünü güçleştireceği dile getirilmiştir. Öncelikle yönetime aday olmak isteyen ve halen mevcut yönetimde yer alan arkadaşlarımızın bu konuyu kendi bünyelerinde bir değerlendirmeye tabi tutmadan kimi arkadaşların yürütülen bu suçlama kampanyasına ortak olmalarının etik olmadığı ve daha işin başında ayrımcılık yaptıklarını, bunun da Derneğe zarar vereceği vurgulanmıştır. Henüz vakit geçmeden üye tabanımızı kucaklayan, asgari müştereklerde bir araya gelmiş, mevcut sorunları göğüsleyecek ve derneği ileriye taşıyacak bir yönetim oluşturulması isteği kendilerine iletilmiştir. Genel Başkanın böyle bir koşulda oluşturulacak ve yönetime aday olacak listede yer alacak kimi aday arkadaşları önerme ve çekince koyma hakkını taşımasının normal karşılanması ve ortaya konulan tavrın bunca yıl emek verilen bir kitle örgütünün geleceğini belirleyecek yönetimi oluşturma konusundaki hassasiyetten kaynaklandığı ayrıca vurgulanmıştır.

Birlikte oluşturulan böyle bir aday listesine destek olunacağı ve Genel Başkanın önümüzdeki süreçte aday olmayacağı veya Genel Başkanlık için hiçbir talebinin olmayacağı, aday liste için kimi önermeler yapabileceği yönetim kurulunda paylaşılmasına karşın; bu faaliyetlerin içinde olan ve yeni süreçte genel başkanlığa aday olan halen dernek II. Başkanlığını yürüten arkadaşımız “oluşturdukları aday listesinden kimseyi dışlamalarının söz konusu olamayacağını ve bu konudaki önerilerin kabul edilemeyeceğini” ifade ederek bu önerileri dikkate almayan tutumunu sürdürmüş ve Dernek Başkanı olma isteğini yineleyerek sadece kendisine destek verilmesini istemiş ve yürütülecek ortak bir çabanın önünü ısrarla kapatma yolunu seçmiştir.

Önümüzdeki dönem seçilecek Yönetim Kurulunu zor ve sıkıntılı bir süreç beklemektedir. Meslek ve meslektaş sorunlarına yönelik oluşturulacak yoğun bir çalışma programının yanında Dernek

binamızla ilgili ciddi ve takip edilmesi gereken sorunlar yeni oluşacak Yönetim Kurulunun önündeki başlıca görevlerdir.

Bu anlamda önümüzdeki döneme ilişkin bina ile ilgili başlıca sorunlar özetle şöyledir:

Dernek binamızın yapım aşamasından bu yana Çankaya Belediyesi ile yaşadığı sorunların yanında; binanın faaliyete geçtiği yıldan itibaren 5.ve teras katta restoran işletmeciliğini üstlenen şirket ile sorunlar yaşanmış (tahliye edilmelerine karşın) ve yaşanmaya devam etmektedir. Bunun yanında; Giriş katta bulunan Pastane ve Lokantanın bodrum kattaki depoları yüzünden var olan sorunlar ve davalar devam etmektedir.

Dernek binasının 5. ve Teras katında faaliyet göstermeye başlayan firma restoran işletmeciliğini başaramayınca, yaptıkları harcamaların Dernek tarafından karşılanmasını istediler ve bu konuda direktler. Böyle bir olanağımızın olmadığını, ancak devir konusunda yardımcı olabileceğimizi söyledik ve bunu da yaptık. Ancak firma sahiplerinin fahiş fiyat istekleri üzerine alıcı bulunamadı. Açtığımız tahliye davasının sonuçlanması üzerine aldığımız Mahkeme kararını işletmecinin eşyalarının zarar görmemesi için bir süre erteledik. Ancak firma bu arada binamız aleyhinde belediye, kaymakamlık ve savcılığa sürekli şikâyetlerde bulundu ve halen bulunmaya devam ediyor. Bu başvurular hem Derneğimize hem de bina ortağı olan TİMCO'ya çeşitli sorunlar çıkarmış ve çıkarmaya devam etmektedir. Bu yönetim döneminde gündemin yoğunluğunu bu firma ile ilgili sorunlar oluşturmuştur.

2007 yılında binamızın Çankaya Belediye Meclisince alınan istimlak kararı Mahkemeye “Hukuk dışı” olarak nitelendirilmişti. Bu hukuk dışı karar, ne yazık ki bazı üyelerimiz ve Çankaya Belediyesi Başkan Yardımcısının ortak çabaları ile alınmıştı.

Bugün de aynı yöntem ve yönlendirmeler ile 2008 yılında iskan raporu verilen binamıza bir teknik elemanın verdiği rapora dayanarak yıkım kararı ve 440 bin lira para cezası verilmiştir. Bu cezanın kaldırılması ve yıkım kararının iptali ile 5 yıl hapis cezası davaları halen devam etmektedir. Bu karar da hukuk dışı olarak tanımlanacaktır. Bu tür çabaların Derneğe büyük zarar verdiğinin bilincinde olunmaması ise bizleri üzüyor.

Zemindeki işyerlerine ilişkin şikayetler ise sürekli yinelenmekte, Pastane ve lokantanın bodrum kattaki depoları yüzünden üçüncü kez gelen yıkım kararı ve cezası ile uğraşmaktadır.

Teras kat ile ilgili olarak verilen mahkeme kararı Çankaya Belediyesince temyize gönderilmiştir. Eğer karar kesinleşirse, teras için düzenlenecek uygulama projesinin bina ortağımızın da onayından sonra ruhsat alınması gerekmektedir.

Otoparkın iptaliyle ilgili Derneğimizce açılan dava devam etmektedir. Mahkeme heyeti ve bilirkişi talebimizi uygun bulmuştur. 2005 yılında Yeni Sahne Tiyatrosunun tahliyesi için Mahkemeye sunulan ve Belediyenin de onayladığı “Kültür Sitesi Projesi” ile tahliye kararları mahkemeye sunuldu. Dava olumlu yöndedir. Kültür Sitesi projesi onaylanırsa bunun gerçekleşmesi için yine bu katlarda yarı yarıya ortak olduğumuz bina ortağımızın onayı ve katkısı gerekmektedir.

Ayrıca yan tarafımızdaki binanın yapım aşamasında 80 cm genişliğinde ve yaklaşık 30 metrekare kadar arsamız işgal edilmiştir. Yan taraftaki söz konusu binanın sahibi öldüğü için avukatımız tarafından mirasçılar tespit edilerek yasal süreç başlatılmıştır.

Tüm bu sorunların çözümünde bina ortağının desteğinin ve onayının alınması gerektiği göz ardı edilmemelidir.

Benim için önemli olan sizleri doğru bilgilendirmektir. Yıllardır, bana duyduğunuz güveni boşa çıkarmamaya çalıştım, bunda da başarılı olduğuma inanıyorum. Önemli olan Dernek Başkanlığı değil, Derneğin önemli bir konuma gelmesidir. Bu nedenle de iki aydan fazla hiç olmazsa bir veya iki önerim dikkate alınır, üye tabanımızın bölünmesini önler, Derneğin projelerinin, sorunlarını hep birlikte çözeriz diye bekledim.

Bu açıklamayı da Derneğin zarar görmemesi için yapıyorum ki bunun görevim olduğunu düşünüyorum.

Saygılarımla,

Mustafa YUMURTACI
TOD Genel Başkanı

2/B Değişiklik Tasarısı Üzerine Ormanlarımıza Sahip Çıkalım Birliği (OSB)'nin Değerlendirmesi

“Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışına Dair Kanun Tasarısı” hakkında Derneğimizde Ormanlarımıza Sahip Çıkalım Birliği olarak bir basın toplantısı düzenlendi.

GİRİŞ

AKP Hükümeti, “Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun Tasarısı”nı 1 Şubat 2012 tarihinde TBMM Başkanlığına sunmuştur. Kanun tasarısı, TBMM’de, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ile İçişleri Komisyonlarında görüşülmüş ve 15.02.2012 tarihinde “Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu”nda görüşülerek Genel Kurula gönderilmiştir.

Hükümet bu tasarı ile en önemli doğal varlığımız olan ormanlarımız üzerinde koruyucu bir politika gütmemekte, 2 B alanlarının satışını sağlamak, 2 A ile bu gün fiilen ve hukuken orman olan yerlerin Devlet eliyle orman sınırları dışına çıkarmak ve Hazineye ait tarım arazilerinin satışını kolaylaştırmayı öngörmektedir.

Bu aşamada, uzun zamandan beri kamuoyunda tartışılan ve artık bilgi kirliliği oluşan “2B” ile kamuoyunda yeterince bilinmeyen “2A” konularını kısaca açıklamakta yarar görüyoruz.

ORMANCILIK HUKUKUMUZDA 2A VE 2 B NEDİR?

Anayasada ve 6831 sayılı Orman Kanununda,

2B; “31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler”dir. Bu yerler

Anayasamızın 170. Maddesi hükmü uyarınca **değerlendirilecektir.**

2A ise; “Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından **hiçbir** yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen” .. **“orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi”** için orman sınırı dışına çıkarılacak **filen ve hukuken orman** olan yerlerdir.

TARİHÇE

Orman alanlarına yapılan olumsuz müdahaleler sonucu bu yerlerin yapılan yasal düzenlemelerle orman sınırları dışına çıkarılması işlemleri, kamuoyunda 2/B maddesi uygulaması olarak bilinmekte ise de, gerçekte bu durum; Ormanları sıkı bir şekilde güvenceye alan 1961 Anayasasının 131. Maddesi 17.4.1970 tarih ve 1255 sayılı Kanunla değiştirilerek **“Anayasa’nın yürürlüğe girdiği tarihten önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş... yerler”**in orman sınırları dışına çıkarılmasının önü açılmıştır. Buna dayanılarak 1973 yılında çıkartılan 1744 sayılı kanunla değiştirilen 6831 sayılı Orman Kanununun 2. maddesi ile de orman sınırları dışına çıkarılma uygulaması başlatılmıştır.

1982 Anayasasının yürürlüğe girmesiyle birlikte 1983 yılında 2896 sayılı kanunla değiştirilen 6831 sayılı Orman Kanununun 2/B maddesi ve daha sonra da birçok kez yapılan değişikliklerle orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine devam edilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğünün verilerine göre orman sınırları dışına çıkarılan 2/B alanının 2003 yılında 473.000, 2012 yılında ise 410.000 hektar olduğu anlaşılmaktadır. Bunların 22.000 hektarı yapılaşmış alan olarak görülmektedir.

2B alanlarının satışı ile ilgili iki kez yasa çıkarılmasına rağmen Anayasa Mahkemesi bu alanların satışının Anayasaya aykırılığı gerekçesiyle bu yasal düzenlemeleri iptal etmiştir.

Örneğin; Anayasa Mahkemesinin

23.1.2002 tarihli ve E.2001/382, K.2002/21

sayılı kararında “...Anayasanın emredici kuralı nedeniyle... orman rejimi dışına çıkartılan yerlerin kullanıcılarına veya başkalarına, hatta orman içi köyler halkına satılmasını veya bu amaçla devredilmesini sağlayacak bir düzenleme yapılması olanaklı değildir... bu nedenle, Hazine adına orman rejimi dışına çıkartılan yerlerin satışı ve bu amaçla devri olanağını getiren dava konusu kural, Anayasanın 169 ve 170. maddelerine aykırıdır” gerekçesiyle iptal edilmiştir.

Halen Anayasanın söz konusu maddelerinde herhangi bir değişiklik yapılmadığı halde Hükümetin getirdiği tasarı ile bu alanların **satışına** ilişkin hukuka aykırı düzenlemeler yapılmasında ısrar edilmesi kaygı vericidir.

TASARININ GEREKÇE VE MADDELERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİMİZ.

Kanun tasarısının “genel gerekçe” sinde “*bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş ve ormana geri dönüşümü artık mümkün bulunmayan ve özellikle yerleşim alanı olarak işgal edilerek kullanılan bu alanlarda;*

** imar planları yapılamaması yüzünden, şehircilik anlayışı ve planlama ilkelerine aykırı oluşmuş çarpık yerleşim alanlarının varlığı, düzenli ve planlı kentleşme yapılamaması,*

** oluşan fiili durum sonrasında bu alanlardaki yerleşim yerlerine götürülmek zorunda kalınan kamu yatırımlarının yapılmasının zorluğu ve bu yatırımların orta ve uzun vadede yüksek maliyeti,*

** Devletin bu yerlerden vergi alamaması,*

** bu yerlere ilişkin olarak Devlet ile vatandaşlarımız arasında uzun süren hukuki ihtilafların meydana gelmesi,*

** Devletin bu yerlerde tasarruf edememesi sebebiyle önemli ölçüde gelir kaybının oluşması*

** ve bu yerlerle ilgili problemlerin çözülmemesi nedeniyle çok sayıda **iyi niyetli vatandaşların mağduriyetleri** de dikkate alınarak, bu alanlara ilişkin yeni bir kanuni düzenlemenin yapılması ve bu alanlarla ilgili fiili durumun hukuki zemine kavuşturulması bir zorunluluk haline gelmiştir.”*

Denilmektedir.

Bu ifadeler Hükümet’in 2B konusunda “sorun” olarak neleri saptadığını özetlemektedir. Bu saptamalardan en ilginç **“çok sayıda iyi niyetli vatandaşların mağduriyetleri”** olsa gerekir. Aslında kanun tasarısının ruhunu belirleyen de bu saptamadır.

Gelelim “iyi niyetli ve mağdur” vatandaşlarımızın kimler olduğuna. Sanılmasın ki bunlar; tapusu üzerine geçirilemediği için devlete vergi vermeyen / veremeyen, ama devlete vergi vermek için çırpınan vatandaşlardır.

“İyi niyet”i anladık da neden “mağduriyetleri” var? Bunun yanıtını da, sözcülerinin kendi ağzlarından öğreniyoruz. Mağdurlar çünkü; kullandıkları 2B arazilerini karşılık gösterip “banka kredisi kullanamıyorlar”, “teşviklerden yararlanamıyorlar” “araziler üzerinde yeni yatırımlar yapamıyorlar”... Böylesi mağduriyetleri olanlar, acaba orman köylüleri midir?

“Ormana geri dönüşümü artık mümkün bulunmayan” ifadesi gerçek dışıdır, kamuoyunu yanıltmayı amaçlamaktadır. İstenildiğinde

2B alanlarının tümünün yeniden ormana dönüştürülmesi olanaklıdır.

Anayasanın “değerlendirme” yaptırımı tasarıda 2B alanlarının sadece satılmasına indirgenmiştir.

Tasarının “Tanımlar” başlığı altında yer verilen 2. maddesinin “f” bendi ile; **tüm “2B arazileri” ve bütünlük için gerek duyulursa bitişigi olan araziler** de “gecekondu veya kentsel dönüşüm projeleri uygulanacak **proje alanları**” arasında **sayılmaktadır**. Üstelik bu projeleri yapabilecekler arasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın yanı sıra TOKİ ile ilgili Büyükşehir ve öteki Belediyelere de yer verilmiştir.

“Gecekondu veya kentsel dönüşüm projeleri uygulanacak alanları ile 2/B arazileri arasında ilişki kurulması önemli bir niyet göstergesidir. Böylece, siyasal iktidara, köylülerin tarım alanı olarak kullandıkları araziler de dahil olmak üzere, özellikle rant değeri yüksek henüz yapılaşmamış tüm “2B arazilerinde” yeni rant alanları yaratma olanağı sağlanmaktadır.

Kanun Tasarısı 6. Maddesinde yapılan düzenleme ile Anayasada yalnızca orman köylüsüne tanınan hak sahipliği başkalarına da tanınmaktadır. Aynı maddenin “hak sahiplerinden idarenin teklifini kabul etmeyenler doğrudan satış hakkından yararlanamazlar, başkaca talepte bulunamazlar, hak ve tazminat talep edemezler ve dava açamazlar” yaptırımı Anayasanın 125. Maddesine aykırıdır.

Oysaki Anayasamıza göre, “Orman sınırları dışına çıkarılmış olsa da bu alanların, orman köylüsü göz ardı edilerek ve bir sınır çizilmeden ya da çerçevesi belirlenmeden üçüncü kişiler yararına elden çıkarılmasının kabulü olanaksızdır.

Belirtilen alanların satış dışında devir ve terk gibi yollarla elden çıkarılabilmesi, incelenen Yasa’nın kabul ediliş gerekçesiyle ve Devlet’e gelir sağlama amacıyla da bağdaşmamaktadır.

10. madde de yazılanlardan anlaşılmaktadır ki; bu alanların satışından elde edilecek paranın %90’ı Çevre ve Şehircilik Bakanlığına aktarılması, kalan %10’un ise orman köylülerinin kalkındırılmasına ve 2A alanlarının ıslah, imar

ve ihyasına ve iskanına, 2 A ve 2B alanlarının en az iki katı verimsiz orman alanlarının ıslahı ve yeni orman alanlarının tesisi için kullanılması öngörülmüştür. Amacın orman köylüsünün kalkındırılması, ağaçlandırma yapmak olmadığı, tam tersine Çevre ve Şehircilik Bakanlığına kentsel dönüşüm gibi çalışmalara kaynak aktarmak olduğu açığa çıkmaktadır.

Tasarı 12. Madde (2) Bendi 31.12.1981 den çok önceki yıllardan bu yana köyünde tarım yaptığı, ancak orman kadastrounun geçmesi sonucu tarlası, 2 / B statüsüne giren ve yine bu arazisinde sadece tarım yapmak isteyen, **orman köylüleri de bu tarlalarının tapusunu almak isterlerse arazilerini rayiç bedelinin yüzde yetmişi üzerinden satın almaları ön görülmektedir.**

Orman köylüleri, şu anda 2 B niteliği taşıyan arazi üzerinde hak sahibi olarak görülen diğer rantiyecilerle, köylünün elinden senetle çok ucuza arazi kapatıp bundan gelir sağlamayı ve tarım yapmak dışında başka her türlü amaçla bu alanları kullanmak isteyenlerle eşit kabul edilmesi doğru değildir.

SONUÇ VE ÖNERİLERİMİZ

Bilinmektedir ki; Bir yerin orman niteliğini yitirmesi, insan eliyle kasten ormanların tahrip edilmesi ve bu alanların bu kişilerce işgali biçiminde gerçekleşmektedir. Bu tür davranışlar, 6831 sayılı Orman Yasası'na göre suç oluşturan eylemlerdir. Yapılan yeni düzenlemeyle, orman niteliğini 31.12.1981 gününden önce yitirmiş alanların, bu duruma kasıtlı eylemleriyle neden olan kişilere satılması yolunun açılması, işgalcilerin bu yerlerin yasal sahibi olabilmelerine olanak tanınması hukuk devleti ve adalet ilkesiyle bağdaştırılamaz. Suç işleyerek ormandan yer elde etmiş kişi ya da kurumların ödüllendirilmesi, ormana zarar vermeyen, yasalara ve Anayasa'ya saygılı yurttaşların Devlete, hukuka ve yasalara güvenini sarsacaktır. Ayrıca, ormanlık alanların tahribine ve orman varlığının sona erdirilmesine yönelik eylemlere yasal dayanak kazandırılması, işgale ve ormanların tahrip ve yağmasına süreklilik kazandıracaktır." bu nedenlerle;

1-6831 sayılı Orman Kanununun 2 A maddesi "Öncelikle orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen yerleştirilmesi maksadıyla, orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde yarar olduğu tespit edilen yerler" in orman rejimi dışına çıkarılması hali bilimsel olarak olanaklı değildir. Çünkü hiçbir yararı olmayan orman alanından söz edilemez. Ya da bu yerde tarım yapılmasının mümkün olmasına karşın orman yapılamaması da mümkün değildir. Bu nedenle bu hüküm hem Anayasanın 169. Maddesinden hem de Orman Kanununun 2. maddesinden tümüyle kaldırılmalı ve tasarıda da benzer düzenlemeye yer verilmemelidir.

2-2B bir tasfiye işlemidir. Bu nedenle orman kadastro komisyonlarının yapısı düzeltilmeli, kadastro çalışmaları ve tescil işlemleri bitirilmeli, özellikleri tespit edilerek envanteri çıkarılmalı ve bundan sonra 2B konusu toplumsal uzlaşma ile mutlaka kısa sürede çözülmeli ve Anayasa ve yasadaki tümüyle çıkarılmalıdır.

3-2/B uygulamaları sonucu orman sınırları dışına çıkartılan yerler yeniden değerlendirilmeli, eylemli hali orman olan yerler ile orman bütünlüğünü bozmama, su ve toprak rejimine zarar vermeme ölçütü esas alınarak muhafaza karakteri taşıyan yerler yeniden orman olarak geri kazanılmalıdır.

4- Değerlendirme sonucu elde edilecek gelirlerin tümü orman varlığının artırılması, orman köylülerinin kalkındırılması ve orman köylerinin naklinde kullanılmalıdır.

5-Tüm bunlar yapıncaya kadar bu tasarı Meclisten geri çekilmeli ve ilgili taraflarla görüş birliği içerisinde yeniden hazırlanmalıdır.

ORMANLARIMIZA SAHİP ÇIKALIM BİRLİĞİ

“2B Arazileri”, Batan Geminin Malları Mıdır?

Yücel ÇAĞLAR

Fotoğraf: Hasan UYSAL

6 Şubat 2012 tarihli Hürriyet Gazetesi’nde “2B stadyum için 7,5 milyon fidan” başlıklı habere göre;

<<Kabinenin iki bakanı, stadyum yeri konusunda bir türlü uzlaşamayınca, ilginç bir anlaşma ile orta yolu buldular. Spor Bakanı Suat Kılıç, İzmir’de stadyum için arsa ararken, üç yer belirledi. Ancak bu alanlar 2B orman arazisiydi. Konu, son grup toplantısı öncesinde gündeme geldi. Espirili dille sitem eden Kılıç, Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu’ndan sorunun çözülmesini istedi.

Bakan Eroğlu ise, “Türkiye’deki her lisanslı sporcu için 10’ar fidan dikersen bakarız” dedi. Kılıç, “2.5 milyon lisanslı sporcu var. Her biri için bir fidan sözü vereyim, 2.5 milyon fidan eder” dedi. Eroğlu bunu kabul etmedi. Sonuçta her sporcu için üç fidanda anlaşma sağlandı. Eroğlu, “Fidanları biz veriyoruz, yerlerini de belirleriz. Ama gelip diyeceksiniz” dedi. >>

Siyasal iktidarın “2B arazilerine” nasıl yaklaştığını bundan daha iyi açıklayan bir haber olamazdı doğrusu. Deyim yerindeyse, “iş iyice şirazesinden çıktı”! Nuri Bilge Ceylan’ın sözleriyle “Güzel ve yalnız ülkemizde” siyasal iktidar dileğince at koşturabiliyor artık. 1 Şubat 2012 tarihinde **Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun Tasarısı’nı** TBMM Başkanlığına sunduğu yasa tasarısı da bu gerçeği açıklıkla ortaya koyuyor: Tasarı yasalaştığında yalnız “2B arazilerini” değil Hazineye ait tarım arazileri de işgalcilere satılabilecek; henüz “orman niteliğini” yitirmemiş yerler “orman” sayılmayabilecek ve buralara orman içi ve bitişigindeki köylerde ve mahallelerde yaşayanlar yerleştirilebilecek. Anayasanın 169 ve 170. maddelerine tümüyle aykırı olan bu tasarı, “devlet ormanı” sayılan yerlerin işgalini daha da yaygınlaştıracak

Fotoğraf: Hasan UYSAL

Siyasal iktidar, adı ile amacı farklı bir Tasarıyla, başta “2B arazileri” olmak üzere Hazineye ait arazileri işgalcilerine satacak. Adında;

- 1) Orman köylülerinin kalkınmalarının desteklenmesi
- 2) Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin değerlendirilmesi
- 3) Hazineye ait tarım arazilerinin satışı

işlemlerine yer verilmiş olmasına karşın Tasarının “Amaç” başlığı altında ek olarak “yeni orman alanlarının oluşturulması” da sayılmıştır. Ancak, Tasarıyla ağırlıkla “2B arazilerinin” ve kısmen de “Hazineye ait tarım arazilerinin” satışı düzenlenmekte; “Orman köylülerinin kalkınmalarının desteklenmesi” ile “yeni orman alanlarının oluşturulması” işlemleri ise geçiştirilmektedir. Öte yandan, Anayasanın 169 ve 170. maddeleri ile Anayasa Mahkemesi’nin benzer uygulamaları iptal eden kararlarına da aykırı olan bu düzenlemeler, “devlet ormanı” sayılan yerler ile tarımsal amaçlarla kullanılan ve kullanılabilecek Hazine arazilerinin işgal edilmesini özendirecektir.

Tasarıyla yapılmak istenen düzenlemeler ile bu düzenlemeleri yol açabileceği olumsuzlukların başlıcaları aşağıya çıkarılmıştır:

1) “2B arazileri” rastgele satılabilecek; kamu yararı gözetilmeyebilecektir:

- 13. maddesiyle, 2924 sayılı **Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun yürürlükten kaldırmakta** ancak Tasarıda, “orman köylülerinin kalkınmalarının desteklenmesi” kapsamında hangi iş ve işlemlerin nasıl yapılacağına ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmamaktadır. Buna karşılık, bilindiği gibi, Anayasanın “Orman Köylüsünün Korunması” başlıklı 170. maddesinde;

“31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerlerin değerlendirilmesi; bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin tespiti ve orman sınırları dışına çıkartılması; orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi...”

kuralına yer verilmiştir. Bu nedenle Tasarı, öncelikle, Anayasanın 170. maddesindeki bu kuralla bağdaşmamaktadır.

- Tasarının “Tanımlar” başlığı altında yer verilen 2. maddesinin “f” bendinde; “*2B arazilerinde*” de “*geçekondu veya kentsel dönüşüm projeleri uygulanacak alanlar*” arasında sayılmış; üstelik bu projeleri yapabilecekler arasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın yanı sıra TOKİ ile ilgili Büyükşehir ve öteki belediyeler de sayılmıştır. Böylece, siyasal iktidara, özellikle henüz yapılaşmamış ve tarımsal amaçlarla da kullanılmayan yaklaşık 3 milyon dönüm “*2B arazisinde*” yeni rant alanları yaratma olanağı sağlanmıştır.
- Tasarının 6. maddesinin 1. fıkrasına göre; “*2B arazilerini*” satın almaya “hak sahibi” sayılabilmek için; (i) 31.12.2011 tarihinden önce “*kullanıcısı veya üzerindeki muhtesadın sahibi olarak gösterilen kişilerden*” olmak, (ii) “*süresi içinde başvurmak*”; (iii) idarece belirlenecek satış bedeline itiraz etmemek, (iv) satış işlemini dava konusu etmemek koşulları getirilmiştir. Üstelik, maddenin 2. fıkrasıyla da Tasarının yasalaşmasından sonra da “hak sahibi” olunabilmektedir. Açıktır ki, bu düzenleme, siyasal iktidara sözcüğün tam anlamıyla “despot devlet” düzeniyle keyfi uygulamalar yapabilme olanağını pekiştirecektir. Açıktır ki, bu kısıtlayıcı düzenleme Anayasanın;
 - 10. maddesindeki “*Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*”
 - 125. maddesindeki “*İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.*”

kurallarına açıkça aykırıdır.

- Tasarının “Yeni Orman Alanlarının Tesisi, Devlet Ormanları İçinde veya Bitişğinde Bulunan Köyler Halkının Desteklenmesi, Gelirler, Harcamalar ve Muafiyetler” başlığı altındaki 10. maddesinde “yeni orman alanlarının oluşturulmasına” yönelik hiçbir düzenleme yapılmamıştır. Bu durum, yasa tasarısının başlığı ve daha da önemlisi, gerekçeleriyle bağdaşmamaktadır.

- Tasarının yine 10. maddesine göre; “*2B arazilerinin*” satışından elde edilecek gelirlerin Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek ve % 90’ını aşmayacak kısmı genel bütçenin “B Cetveline” “Özel Gelir”, geri kalan kısmı da “Gelir” olarak aktarılabilir. Öyle ki,

- “Özel Gelir” tutarı karşılığında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesinde “*afet riski altındaki alanların dönüştürülmesinde kullanılmak üzere özel ödenek öngörülebilir*”;
- “Gelir” tutarı nakledilecek kısmı ise
 - “*orman köylülerine ait taşınmazların kamulaştırılması*”,
 - “*2A alanlarının ıslah, imar ve ihyası, iskânı*”
 - “*Orman köylülerinin kalkınmalarının desteklenmesi*”,
 - “*2A ve 2B alanlarının en az iki katı verimsiz orman alanlarının ıslahı ve yeni ormanların tesisi*

için kullanılmak üzere Orman Genel Müdürlüğü bütçesinde gerekli ödenek ayrılabilir.

Bu düzenlemeyle, “*2B arazilerinin*” satışından elde edilecek gelirlerden bu çalışmalar için kullanılabilecek gelirin alt sınırının değil de üst sınırın belirlenmesiyle siyasal iktidara, söz konusu gelirlerden “gerektiğinde” hiç kaynak ayırmama veya tümünü “*afet riski altındaki alanların dönüştürülmesinde*” kullanabilme olanağı sağlanmaktadır. Açıktır ki, bu düzenleme de Anayasanın 170. maddesine aykırıdır.

2) “Orman” sayılan yerler de yerleşime açılabilir!

Anayasanın 169 ve 170. maddeleri ile 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 2. maddesinin “A” bendine göre “*Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler*” de “orman” sayılmayarak ormancılık düzeni dışına çıkarılabilir. Ancak, Anayasanın 170. maddesine göre bu yerler yalnızca “...*orman içindeki köyler halkının*

Fotoğraf: Hasan UYSAL

kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsis edilebilecektir. Ek olarak, “Devlet, bu halkın işletme araç ve gereçleriyle diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırıcı tedbirleri...” de alacaktır. Başka bir söyleyişle bu yerler yalnızca “**orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi**” amacıyla kullanılabilir. Böyleyken, Tasarıyla, bu kurallarla tümüyle çelişkili düzenlemeler yapılmaktadır:

- Tasarının 5. maddesinde uygulamaların “devlet ormanları bitişiğindeki köyler halkını” da kapsayacak biçimde yapılması öngörülmüştür.
- Anayasanın 170. maddesine göre “*bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin*” ancak “*orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi*” söz konusudur. Bu anayasal kurala karşın Tasarının 3. maddesinin “a” bendine göre, bu yerler, daha önce de belirtildiği gibi “devlet ormanları içinde veya bitişiğinde bulunan köyler halkına” **devredilebilecektir**. Bu düzenleme Anayasanın söz konusu maddesine aykırıdır.
- Tasarını yasalaşması durumunda, 6831 sayılı Orman Kanunu 2. maddesinin “A” bendine göre yapılacak işlemlere karşı yapılacak itirazlar ile açılacak davalar da bu yasanın uygulanmasını durduramayacaktır. Açıktır

ki, böylesi bir düzenleme Anayasanın 2. maddesindeki “Cumhuriyetin Nitelikleri” arasında sayılan “demokratik” ve “hukuk devleti” ile bağdaşmamaktadır.

3) Hazineye ait tarım arazilerinin “kiracıları” bu arazileri satın alabilecek!

Tasarının 13. maddesine göre; Hazine arazilerinin, Tasarının yasalaşıp yürürlüğe girdiği tarihten önceki en az üç yıl boyunca kiralayanlar, kira sözleşmeleri süren kiracılar ya da tarımsal amaçlarla kullandıkları belirlenenler, satış bedelini itirazsız kabul ettiklerinde “hak sahibi” sayılabilecek ve bu arazileri satın alabilecektir. Böylece, özellikle Ege ve Akdeniz Bölgelerinde geniş Hazine arazilerini kiralayarak zeytin başta olmak üzere tarımsal amaçlarla kullananlar bu arazileri, rayiç bedellerinin % 70’ini ödeyerek satın alabilecektir. Ancak, Tasarıda, ne amaçla ve nasıl tarım yaptıkları ve yapacakları, çok daha önemlisi, satıştan sonra da tarım yapıp yapmayacakları vb konularda hiçbir düzenleme yapılmamıştır.

Siyasal iktidar, “2B arazilerinin” yanı sıra Hazineye ait tarım arazilerini de keyfince satabileceği, bu yolla cari açığın kapatılmasında kullanabileceği bir kaynak sağlayabileceği bir düzenleme yapmak istemektedir. Siyasal iktidar, “orman köylüsü” sayılan yurttaşların kalkındırılması, yeni orman ekosistemlerinin oluşturulması vb söylemlerle kamuoyunu yanıltmaya ve yine Anayasanın 169 ve 170. maddelerini açıkça aykırı düzenlemeler yapmaya çalışmaktadır. Saptamalara göre; 470 bin hektar “2B arazisinin” yalnızca % 4,7’si yapılaşmış, % 33,2’si de tarımsal amaçlarla kullanılmaktadır. Başka bir söyleyişle; 300 bin hektar arazi herhangi bir amaçla kullanılmamaktadır. Siyasal iktidarın temel amacı bu arazileri satmaktır. (i) 2644 sayılı **Tapu Kanunu**, (ii) 4875 Sayılı **Doğrudan Yabancı Yatırım Kanunu**’nda yapılmak istenen yeni düzenlemeler ve (iii) TBMM’ye sunulmuş olan **Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun Tasarısı** da bu bağlamda değerlendirildiğinde, “ülke satışına” yönelik bu düzenlemelerin boyutları daha kolay kavranabilecektir.

Vahşi Madencilik Gördes Nikel Projesi

İbrahim BALIKLI

Orman Yüksek Mühendisi
Gördesliler Derneği
Çevre Komisyonu Sözcüsü

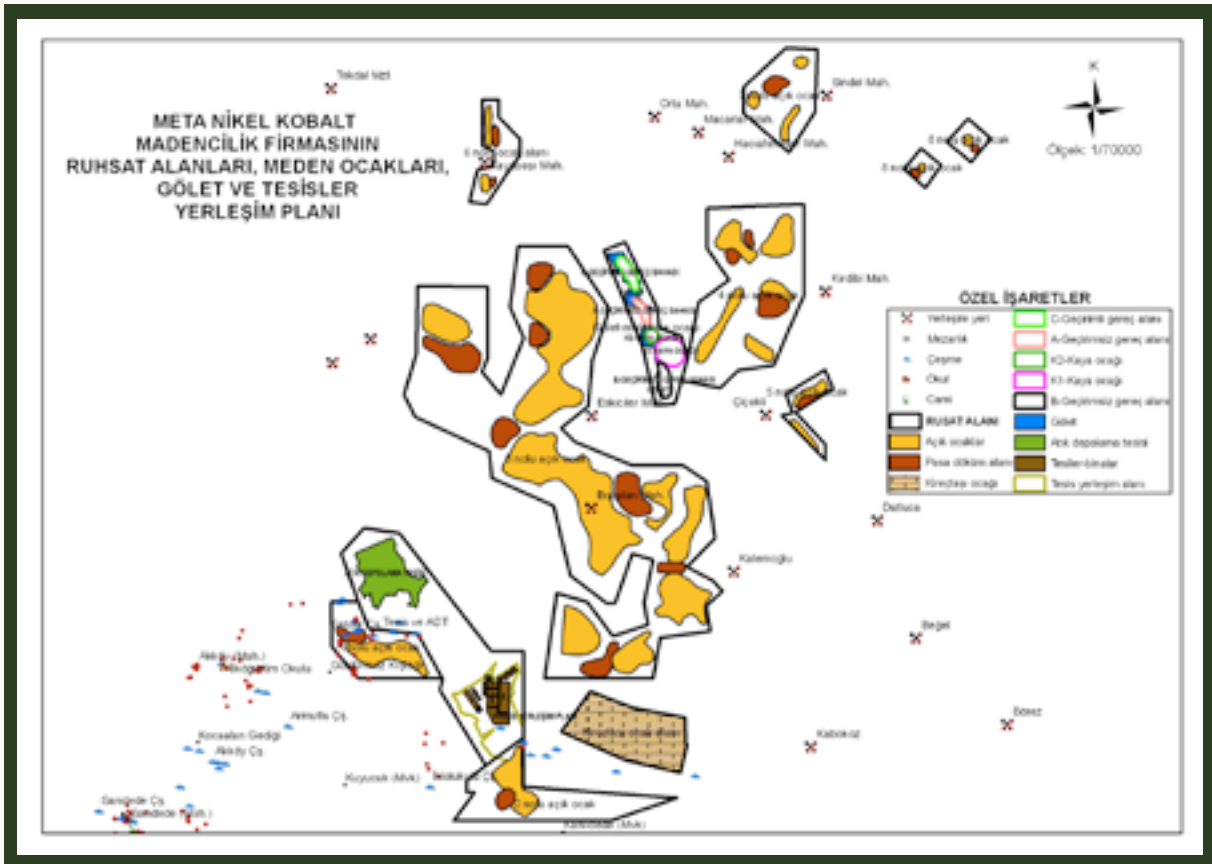

Fotoğraf: Hasan UYSAL

Gördes, İç Ege Bölgesinde, ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalı, kamu ve özel sektör sanayi yatırımları bakımından oldukça fakir, ayvası ve halıları ile ün salmış Manisa İline bağlı küçük bir kasabadır. Dünyada var olan iki halı dokuma tekniğinden biri olan Türk Düğümü, aynı zamanda Gördes Düğümü olarak anılmaktadır. Tütüncülüğün ve el halısı dokumacılığının değer yitirmesiyle Gördes, ekonomik ve toplumsal yönden her geçen gün kötüye gitmektedir.

2003 yılından beri Gördes'te nikel cevheri üretimi yaparak ihraç eden bir firma, bölgede yeni nikel rezervlerinin bulunması ve sermaye yapısında meydana gelen değişiklik sonunda bölgede metalik nikel üretimine yönelik bir proje hazırlayarak 2011 yılından itibaren yatırıma başlamış bulunmaktadır.

Proje; 25 yıllık bir süreyi kapsamakta olup, Manisa'nın Gördes ve Akhisar, Balıkesir'in Sındırgı İlçelerine bağlı 2 belde ve 5 köyün sınırları içinde uygulanacaktır. Belirtilen yerleşim alanlarında 7 800 kişi yaşamaktadır.

Proje 3918 hektar alan içersinde 37.3 milyon m³ ekonomik anlamda cevher taşımayan ve pasa diye adlandırılan kaya kütlelerinin kazınarak belirli yerlerde depolanması ardından, 60-70 metre derinliğinde açılacak ocaklardan çıkarılacak 31.3 milyon ton cevherin işlenmesini öngörmektedir.

Proje için 225 milyon dolar yatırım gerçekleştirilecektir. Ayrıca her yıl 191 milyon dolar işletme gelirine karşılık 96 milyon dolar harcama yapılarak proje sonunda 250 000 ton metalik nikel ve 20 000 ton kobalt tuzu üretimi gerçekleştirilecektir.

Proje için Yüksek Basınçta Asit Liçi Metodu adı verilen yöntemin uygulanması öngörülmektedir. Özet olarak bu yöntem; ocaklardan çıkarılan cevherin 600 m³ hacimli bir otoklav içerisinde sülfürik asit ve diğer kimyasallarla muamele edilip 270 °C'ye kadar ısıtılarak çökeltilmesini sağlamak ve asitli atıkların kireç taşı ile karıştırılarak nötrale edilmesi ve % 35 katı madde ihtiva eden karışımın hazırlanacak Atık Depolama Tesisine pompalanmasıdır. Proje bitiminde depo alanında toplanacak katı atık miktarı 37.2 milyon tona ulaşacaktır.

Üretim aşamasında toplam 20 değişik kimyasal kullanılacaktır. Kimyasallar içersinde **günde**

1 000 ton, yılda 350 000 ton 25 yıllık sürede 8.75 milyon ton sülfürik asit ve 8 milyon ton kireç taşı kullanılacaktır. Kurulacak ısı santralinde yılda **70 000 ton linyit kömürü** yakılacak, ayrıca yörede kurulacak göletten yılda **1.5 milyon ton su** borularla tesis alanına nakledilecektir.

Üretici firma işletmede 250'si idari ve teknik personel olmak üzere toplam 300 kişi istihdam edecek, 25 yıl sonunda 4.5 milyar dolar döviz geliri elde edilecek, şirket 2.4 milyar dolar kar edecektir.

PROJENİN ÇEVRESEL ETKİLERİ

Topografya:

Üretim aşamalarında 37.3 milyon m³ pas a yanı taş toprak ve 31.3 milyon ton cevher, 2.4 milyon m³ üst toprak kazılarak başka yerlere taşınacak, kireç taşı ocaklarından yaklaşık 8.0 milyon ton malzeme çıkarılacaktır. Tesis inşaatları, yol, gölet

Macaristan
Alüminyum
Fabrikası
Kütahya Eti Gümüş
Fabrikası

v.s. yapımları da hesaba katıldığında 100 milyon m³'e yaklaşan miktarda materyal yer değiştirecek, adeta dağlar tepeler ortadan kaldırılacak, vadiler doldurulacak, topografya tamamen değişecektir. Topografyada oluşacak değişikliklerin işletme süresi sonunda bile artık geriye dönüşü olmayacaktır. Yeşil örtünün tamamen ortadan kalkması sonucu bölgenin tamamında hakim olacak boz renk sürekli bir görüntü kirliliği oluşturacaktır. Su ve rüzgar erozyonunda büyük artış gözlenecektir.

Ekosistem:

Maden işletmeciliği esnasında arazide bulunan tüm ağaçlar kesilerek, üst tarım toprağı kaldırılacağı için bitki örtüsü yok olacaktır. Bitki örtüsünden yoksun, kirliliğe maruz kalmış, çeşitli araçların yaratacağı gürültülü ortam nedeniyle hayvan varlığı bölgeyi terk edecektir. 25 yıl sürecek işletme faaliyetleri sonunda ekosistem tamamen bozulacak, yapılacağı belirtilen rehabilitasyon çalışmaları ile tahrip olan ekosistemi tekrar yerine koymak mümkün olmayacaktır. Saptanan 3'ü bölgesel toplam **11 adet endemik bitki türü** projeden büyük ölçüde zarar görecek.

Gürültü Kirliliği:

İşletme aşamasında açık ocaklarda sürekli olarak çalışacak, onlarca kazıcı yükleyici makina, dozer ve kamyonun, kireç taşı ocaklarında kullanılacak patlayıcıların, sülfürik asit, diğer kimyasallar ve üretilen ürünleri taşıyan araçların yaratacağı gürültü bazı yerlerde sınır değerleri aşmaktadır. Sınırı aşan veya sınır değerlerdeki gürültünün **25 yıl süreyle** devam etmesi söz konusudur.

Toprak Kirliliği:

Toprağın kirlenmesi, yapısına doğal olmayan maddelerin katılması, toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin verimsizliğe neden olacak şekilde değişime uğraması demektir. Toprak tarımsal üretim için başta gelen vazgeçilmez faktörlerden birisidir. Madenin işletme dönemi süresince yağış ve yüzeysel akışlarla toprak kirlenecektir. Kirlilik toprak verimliliği ve çevre sağlığı bakımından olumsuz sonuçlar doğuracaktır.

Hava Kirliliği:

Tesis içi yollarda her gün **600'ün üzerinde**, tesis dışına 60 sefer yapılması, toz kaldırılması, egzoz dumanı salınması, atık yağlar dökülmesi ve benzeri pek çok kirlletici demektir. Bir yıl içinde nakil araçlarında kullanılacak **1.785.000 ton motorin** ve 151 santralinde yakıt olarak kullanılacak 70.000 ton kömürün yaratacağı kirlilik, bitki örtüsünden yoksun kalmış arazide oluşacak rüzgar erozyonunun neden olacağı toz emisyonu gibi nedenlerle hava kirliliği oluşacak ve yeşil örtünün yok edilmesiyle havanın temizlenme olasılığı da ortadan kalkacaktır.

Su Kirliliği:

İşletme faaliyetleri sırasında ocaklar, taşıma ve depolama yerleri ile öğütme tesisinden yayılacak tozların yağışlarla yüzey ve yeraltı sularına karışması; atık barajından sızacak sularla yüzey ve yeraltı sularına kimyasal atıkların ulaşması kirlenmeye yol açacaktır. Su kirliliği, Gordes Projesi için özel bir önem taşımaktadır. Zira kirlilik yakın çevredeki küçük yerleşim birimleri yanında su havzalarında bulunan Akhisar, Gordes ve Sındırgı İlçelerinin içme sularını da etkiler

Arazide ağaç kesim çalışmaları

durumdadır. Daha da önemlisi üretim tesislerinin, İzmir'e yılda 60 milyon m³ içme suyu sağlayacak olan ve bu yıl su verilmeye başlanmış bulunan **Gördes Barajı** ile proje aşamasında bulunan **Çağlayan ve Başlamış Barajlarının** da su toplama havzaları içersinde olması ve 3 milyon kişinin içme suyunun kirlilik riski altında bulunmasıdır.

Atıklar:

Atık depolama alanında en büyük risk deprem ve hortum gibi doğal afetlerin meydana gelmesidir. Bölgenin I. Derece deprem bölgesi olduğu ve küresel ısınma nedeniyle son yıllarda bölgede hortum oluşumlarının görülmesi de dikkate alındığında set inşaatının güvenilirliği ve zeminde alınacak sızdırmazlık önlemleri her zaman tartışma konusudur. Bu konuda son yıllarda görülen en yakın örnekler **Macaristan Alüminyum** ve **Kütahya Eti Gümüş Madeni** atık depolama alanlarında meydana gelen set yıkılmaları ve yol açtığı çevre zararlarıdır.

Asit Yağmurları:

Hava kirleticiler içinde bulunan kükürt ve azot oksitlerin havadaki suyla birlikteliği asit yağmurlarını oluşturur. Oluşan nitrik asit ve sülfürik asit bitkilerde kısa ve uzun vadeli etkilere neden olarak maden işletmesinin yakın ve uzak çevresinde değişik boyutlarda zararlara yol açar. İnsan, bitki ve hayvan sağlığını olumsuz yönde etkiler.

EKONOMİK ETKİLERİ

Projenin alanının % 42'sini oluşturan ormanlardan 130.000 ağaç kesileceği belirtilmiştir. Ancak yenilenen orman amenajman planlarındaki verilere göre ve projede sayıya katılmayan göğüs çapı 8 cm den daha ince olan fidanlık çağındaki bireylerin de hesaba dahil edilmesiyle kesilecek **ağaç sayısı 700.000** den fazladır. Orman alanlarının yeniden kazanımı için ağaçlandırma yapılırsa bile bugünkü durumuna erişmeleri için en az **100 yıl** geçmesi gerekecektir.

Projenin uygulanması ile **19.500 dekar tarım arazisi** ve **2730 dekar mera** alanı tamamen üretim dışı kalacaktır. Son ürünlerin ülke ekonomisi ve döviz girdisi bakımından olumlu sonuçları olacağı kuşkusuzdur. İşletmede işe alınacak yaklaşık 50 vasıfsız işçi ile yöreden yapılacak mal ve hizmet alımları yöre ekonomisine olumlu etki yapacaktır. Ancak üretim dışı kalacak orman, tarım ve mera alanları nedeniyle yüzlerce kişi işlerini kaybedeceklerdir. İşletmeye su sağlayacak olan göletin yapılmasıyla toplanacak su, yörede yeraltı su miktarı, içme ve sulama sularının azalmasına yol açacak, su sıkıntısı baş gösterecektir.

Madencilik faaliyetleri sonucu oluşan toz emisyonları, tarım topraklarının, suların kirlenmesi tarım ve hayvancılıkta gelir kayıplarına yol açacak diğer bir etkidir. Tesisin yol açacağı tarımsal gelir kayıpları yörede olduğu kadar faaliyet alanı dışında da kendisini gösterecektir.

Sağlık:

Maden İşletmeciliğinin en önemli sonuçlarından biri çevre ve toplum sağlığı üzerindeki olumsuz etkileridir. Havanın toprağın kirlenmesi, başta arsenik olmak üzere ağır metallerin yeraltı sularına karışması çok çeşitli sağlık sorunlarına yol açar. Solunum yolu hastalıkları, çeşitli kanser türleri, karaciğer, böbrek hastalıkları, alerjiler bunların başlıcalarıdır. Çevresel etkiler ve insan sağlığı ekonomik endişelere feda edilmeyecek kadar önemlidir.

Toplum sağlığını tehdit eden en önemli bileşen (As) arseniktir. Tam bir zehir olan arseniğin sağlığa olumsuz etkileri 200 yıldır bilinmektedir. Arseniği, sağlık açısından özel kılan ise sürekli alındığında çok değişik türlerde **kanser hastalıklarının** temel nedeni oluşudur.

SONUÇ:

Kullanılacak 31.3 milyon ton cevher, 37.3 milyon m³ ekonomik olmayan pasa, 8.75 milyon ton sülfürik asit, 8 milyon ton kireç taşı, 37.5 milyon ton suya karşılık elde edilecek son ürünün toplam miktarı **270 000 tondur**. Üretimi yapılan 36 kg uç ürüne karşılık geriye 9964 kg. yerinden oynatılmış toprak, kaya ve kimyasal atık kalacaktır. Çok düşük tenörlü metallerin üretiminde materyalin **% 99.6'lık** kısmının parçalanarak, kirletilerek yeniden doğaya iade edilmesi, doğaya karşı yapılmış bir saygısızlık olarak nitelendirmekte ve bu tür uygulamalar **Vahşi Madencilik** olarak vasıflandırılmaktadır. Sonunda geriye talan edilmiş, kirletilmiş doğal çevre, gelirleri önemli ölçüde azalmış ve göç etmek durumunda kalmış yöre halkı, içme suları kirlenme tehdidi altındaki milyonlarca kentli ve en önemlisi sağlık sorunları ile karşı karşıya kalmış, başta kanser olmak üzere yüksek oranlara ulaşmış çok çeşitli hastalıklarla boğuşan, yaşam kalitesi bozulmuş kuşaklar kalacaktır.

Sadece sağlanacağı öne sürülen ekonomik gelişmeler uğruna, döviz gelirlerini arttırma adına veya şirketlerin elde edeceği tatlı karlar pahasına doğanın hoyratça katledilmesine izin verilmemeli, T.C. Anayasasının güvence altına aldığı, **toplumun sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı** hiçbir zaman göz ardı edilmemelidir.

KAYNAKÇA

- 1 - Meta Madencilik A.Ş. İnternet Sayfası: <http://www.metanikel.com.tr/tr>
- 2 - Encon Çevre Danışmanlık Ltd. Şti. Gördes Nikel Kobalt Projesi Nihai ÇED Raporu Ankara 2009
- 3 - Öztan A.K. Or. Yük. Müh. Gördes Nikel Kobalt Projesi Rapor 2011
- 4 - Karababa A.O. Prof Dr. Nikel Madeni ve Sağlık Rapor 2011
- 5 - Öngür T. Jeo.Yük.Müh. ÇED Raporu Eleştiri Notları Rapor 2011
- 6 - Turgutlu Çaldağ İnternet Sitesi: <http://www.caldagi.com/?Lang=TR&SyfNmb=1>
- 7 - Gökşen Y. Doğal Kaynakların Stratejik Yönetiminde Sistem Odaklı Yaklaşım İzmir 2008

Çalışırsan AYKUT İNCE Olursun!

Söyleşi: Yıldıray LİSE

Yıllar önce tanıştım Aykut Ağabey ile; Türkiye'nin dokuz orman sıcak noktası konusunda ne zaman fotoğrafa ihtiyacımız olsa herkese destek veren biri olarak. Sonra dostluğumuz pekişti, o fotoğraf çekti ben bu güzel fotoğrafların bazılarının yer aldığı yazılar yazdım Türkiye'nin önde gelen aylık dergilerine.

Dikenli yolları aştı, hala aşmaya çalışıyor. Türkiye'nin neredeyse her yerinde ve yurtdışında fotoğraf çekimleri yaptı, bunları yayımladı.

Çok çalıştı ve Aykut İnce oldu.

Orman Bakanlığı bünyesinde yaptığı çalışmalarla Türkiye'de doğa koruma ve orman yangınları konusundaki hassasiyet oluşmasında önemli katkısı olduğunu düşünüyorum.

Yaban hayatı ve orman fotoğrafı denilince benim aklıma gelen ilk isimlerden biri o.

Ne tür zorluklar çektiğini en yakından bilen biri olarak sordum sorularımı, severek cevapladı.

Umarım siz de beğenirseniz bu söyleşiyi.

Y.L: Sevgili Aykut Ağabey, bugüne kadar birçok farklı kurumda çalıştın. Biraz kendinden ve çalışmalarından bahseder misin lütfen?

A.İ: 1961 yılında doğdum. Hemşin-Rizeliyim. İlk-orta ve lise eğitimimi Niğde'nin Ulukışla ilçesinde yaptıktan sonra Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldum. Özel sektörde 1 yıl çalıştıktan sonra kamu sektörüne geçtim. Çalıştığım kurumun özelleştirilmesinden sonra 2000 yılında o zamanki Orman Bakanlığı bünyesinde oluşan uygun ortamda fotoğraf çalışmaları yapmaya başladım.

TRT'nin Çevre ve Orman Bakanlığı ile birlikte yaptığı "Yaban Koyunu", "Kara Akbaba", "Ayı-insan" belgesellerine fotoğrafçı olarak katıldım. Ulusal dergilerde Orman Bakanlığı'nın faaliyetlerini anlatan ve doğa koruma hassasiyetlerinin yaygınlaşmasını sağlayan onlarca foto-röportajım yayınlandı.

"Türkiye Ormanları" konulu çalışmamız Orman Genel Müdürlüğü (OGM) bünyesinde gerçekleşti ve kitaba dönüştü. Yine OGM bünyesinde yaptığımız "Orman Yangınları" çalışmamız kitaba dönüşme yolunda. Korunan alanlar ve yaban hayatı ile ilgili çalışmalarım devam ediyor.

Y.L: Bir orman endüstri mühendisi olarak fotoğraf maceran nasıl başladı ve gelişti?

A.İ: 1997 yılında bir fotoğraf makinası aldım ve fotoğraf çekmeye başladım. Kendime "Türkiye Ormanları"nı fotoğraflamak gibi bir hedef koydum ve her seyahatte bu amaca yönelik fotoğraflar biriktirdim.

Fotoğraf nedir ve iyi bir fotoğrafa nasıl ulaşılır sorusunu hep sordum ve profesyonellerden destek aldım.

Dünyada tanınmış fotoğrafçıların hayat öykülerini okudum ve önemli fotoğrafların çekim hikayelerini araştırdım. Usta fotoğrafçıların

cümlelerin içinde gizli reçeteler buldum ve bunları uyguladım.

Şunu belirtmem lazım Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nde başlayıp ve Orman Genel Müdürlüğü'nde devam eden süreçte kurumların tüm kademelerindeki çalışanların desteklerinin çok önemli olduğu öğrendim.

Y.L: Son dönemlerde belgesel çekimleri de yapıyorsun? Bu konuda neler söylersin?

A.İ: Fotoğraf ve film çok farklı sanatlar. Fotoğraf için “o an” önemli iken filmde öykü öne çıkıyor. Fotoğraf ile sınırlı sayıda kişiye ulaşabilirken filmler TV kanalıyla çok sayıda insana ulaşmanızı ve mesajınızı iletmenizi sağlar. Ama fotoğrafın etkisinin uzun yıllar devam ettiğini unutmamak lazım.

Son yıllarda gelişen dijital teknoloji sayesinde artık herkes fotoğraf çekiyor ve bunları internet aracılığıyla paylaşıyor. Üretilen çok sayıda fotoğraf

karmaşa yaratıyor ve bu ortamda ise iyi fotoğraf-iyi olmayan fotoğraf ayrımını kimse tam olarak yapamıyor. (İyi-doğru fotoğraf nedir? Bunu da tartışmak gerek!)

Belgesel film ise henüz herkesin yapabileceği bir sanat değil. Ancak hızla yaygınlaşıyor.

Y.L: Fotoğraf ve belgesel çekmek de amacın nedir? Bu konuda kendini nerede görmek istiyorsun?

A.İ: Fotoğraf, sinema veya diğer sanatların hedefi anlatmaktır. Fotoğraf çalışmalarım özel projelerde yoğunlaşmak şeklinde devam edecek. Fotoğraftaki yerim çok özel karelerin peşinde koşmak şeklinde olacak.

Belgesel film projeleri olarak da yine yapılması gereken önemli konular var kafamda. Toplumda farkındalık kavramının gelişmesini sağlayacak çoğunlukla doğa konulu projeler bunlar. Bunları gerçekleştirmeye çalışacağım. Ormancılık

camiasında çok sık duyduğum bir söz var. “Biz çok iş yaparız ancak anlatamıyoruz”. Gerçekten doğru bir söz. Anlatmak için gereğini yerine getirmemiz gerekir.

Y.L: Bugüne kadar en keyif aldığın çalışmalar hangileri oldu?

A.İ: En keyifli ve en zor çalışma “Orman Yangınları” çalışması oldu. Bu çalışmanın yapılış öyküsü tüm fotoğraf tutkunlarınca bilinmelidir.

TRT – Orman Genel Müdürlüğü– Doğa Koruma ve Mili Parklar Genel Müdürlüğü ortak yapımı olan “Kara Akbaba belgeseli” çekimlerine çok istememe rağmen yeterince dahil olamadığım keyifli ve verimli bir tecrübe idi.

Yine yakında kitaba dönüşeceğini umduğum –KUDÜS– çalışmam tarih ve insan konularını içermesi nedeniyle farklı ama keyifli bir çalışmadır.

Y.L: Fotoğrafların birçok ulusal ve uluslararası yayınlarda yer aldı... Bazen ödüller aldın! Peki sana göre en önemli başarıların neler?

A.İ: Çok az ödülüm var. Ödül peşi sıra gezen biri

değilim. Ödül; iyi bir işin karşılığında sanatçıya verilen bir şeyse eğer bu mekanizma Türkiye’de doğru çalışmıyor. Bir arkadaşınızın gülümsemesi ya da hoş bir sözü ödül olarak yeterli.

Ancak National Geographic Türkiye dergisinde ana konu olan “Orman Yangınları” foto-röportajım sonrasında National Geographic’in Amerika’daki merkezinden bana iletilen tebrik mesajı benim için çok önemlidir.

Y.L: Türkiye’de ve yurtdışında fotoğraf çekimleri yaptın. Başından geçen ve unutamadığın birçok anı vardır. Bunlardan birisini bizimle paylaşır mısın lütfen?

A.İ: Karşılaştığım bir genç, ne iş yaptığımı öğrendikten sonra bana nasıl çalıştığımı sordu. Biraz dinledikten sonra dedi ki “*Sen bu gidişle Aykut İnce olursun!*”

Y.L: Kendi çektiklerin içinde en sevdiğin fotoğrafın / belgeselin hangisi? Onun çekim öyküsünü bizimle paylaşır mısın lütfen?

A.İ: TRT, Orman Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Mili Parklar Genel Müdürlüğü’nün

birlikte gerçekleştirdikleri “Kara Akbaba “ belgeseli çekimleri esnasında izlediğimiz yuvadaki yavru akbabanın Ağustos başlarındaki görüntüsü dikkatimi çekmişti. Ancak o yaz bu fotoğrafı çekemedim.

Bir sonraki yıl yine aynı tarihte kendimi hazırladım ve o noktaya geri döndüm.

Hava parçalı bulutluydu. Güneş ara ara kendini gösteriyordu. Güneşin olduğu bir zamanda yavrunun da fotoğraf açısının uygun olması gerekiyordu. Gizlendiğim çadır eğimli bir yerdeydi ve sürekli olarak çadırda aşağı kayıyordum. Sabah gün ağarmakta iken girip akşam karanlık çökerken çıkıyordum. Sanırım 4. gün işlem tamamdı ve ben bu fotoğrafı çektim!

Y.L: Fotoğraf ve belgesel çekimleri konusunda kendini geliştirmek için neler yapıyorsun?

A.İ: Cevabı çok basit. Dünyada neler oluyor bakmak lazım. Bol bol film ve fotoğraf çekmek ve en önemlisi hayal kurmak lazım. Konunuzla çok vakit geçirmeniz lazım. Eğer doğa çalışacaksanız doğada uzun süreler kalmanız ve orayı hissetmeniz lazım.

Y.L: Konusunda uzman fotoğrafçı veya belgeselcileri mutlaka takip ediyorsundur. Bunlar kimler?

A.İ: Fotoğrafçı olarak Frans Lanting'i takip ediyorum. Belgesel de ise BBC belgeselleri...

[Y.L. notu: Frans Lanting'in eserlerine www.lanting.com adresinden ulaşabilirsiniz!]

Y.L: Cevabını biliyorum ama yine de sormak istedim. Tüm bu uğraşın sırasında hayal kırıklıkları yaşadın mı?

A.İ: Türkiye'de gerçekten çok özel ve önemli projelerin niçin yapılamadığını görmek benim en büyük hayal kırıklığımdır.

Y.L: Senin başarılı çalışmalarını takip etmek isteyenler sana nasıl ulaşabilir?

A.İ: İsteyenler Facebook ve Gmail adreslerimden bana ulaşabilirler.

Facebook: <https://www.facebook.com/#!/aykutince>

Eposta: aykutince53@gmail.com

Y.L: Fotoğrafa merak sarmak isteyen gençlere neler önerirsin?

A.İ: Usta fotoğrafçıların fotoğraflarını ve çekim öykülerini takip etmeliler.

Makine markası ve modeline objektifine takılmadan fotoğraf / film çalışmalılar.

Bol bol fotoğraf ve film izleyip bol çekim yapmalılar.

Y.L: Aykut Ağabey, vakit ayırdığın için teşekkür ederim. Söyleşimizin sonunda eklemek istediğin başka konular var mı?

A.İ: Bir millet bir coğrafyada savaşıyor, canlarını vererek devlet kurabilir. Ama medeniyet kuramaz. Medeniyet ancak ve ancak bilim ve sanatla kurulur.

Aykut İnce'ye bu röportajıma vakit ayırdığı için çok teşekkür ediyorum. Tüm dikenli yollara rağmen fotoğraf çekmeye ve belgesel hazırlamaya devam etmesinin çok önemli olduğunu haykırmak istiyorum!

Eline sağlık Aykut Ağabey! Kolay gelsin!

30 Ocak 2012

Fotoğraflar: Aykut İnce

Daha fazla Aykut İnce fotoğrafı görmek istiyorsanız!

Türkiye'nin Anonim Memelileri (TRAMEM) sitesindeki memeli fotoğrafları:

<http://www.tramem.org/memeliler/?fsx=2fsdl18@d&kul=aykutince&ckdx=7JQWqSzgNehpcJ9bSX0VUrpmIPwa2ldZUULaB@gee>

Fotokritik sitesindeki fotoğrafları:

<http://www.fotokritik.com/kullanici/aykutince/portfolio/hepsi/gf>

Bu röportaj ilk olarak Yıldırım Lise'nin "Karalamalar" adlı blogunda yayınlanmış ve Orman ve Av için düzenlenmiştir.
<http://yildirimlise.wordpress.com/>

Bir Ormancının Günlüğünden: MARAŞ'TAN ÖTE

Osman GÖKÇE

osman.gokce@ege.edu.tr

www.osmangokce.net

Fotoğraf: Batuhan GÜNŞEN

“*A*tım kalk gidelim Maraş’tan öte” diyordu bir koşmasında Karacaoğlan. Karacaoğlan gönüllü babam da Maraş’tan öte bir yer istiyordu. Kabataş’ı, Haydarpaşa’yı yani İstanbul’u istedi, olmadı. Tarsus Amerikan Koleji’ni istedi, olmadı. Ama yine de Maraş’tan öte bir yer oldu: Ortaokuldan sonra Gaziantep Lisesi’ne paralı yatılı öğrenci olarak kaydoldum (1957).

Atatürk Gazianteplidir. Gaziantep Nüfus Kütüğünde (Bey Mahallesi, Hane 41, Cilt 86, Sayfa 56, Zübeyde’den doğma, Ali Rıza oğlu, 1881 Selanik doğumlu Gazi Mustafa Kemal) diye kayıtlıdır. O günlerde Atatürk, Gaziantep’in gözünde, Gaziantep Milletvekili Kılıç Ali’nin diliyle “Gazidir, Büyük Türk’ün bizzat kendisidir, özüdür. Kütük adı Gazi Mustafa Kemal’dir ama asıl adı Türkiye’dir” (1).

Bilindiği gibi o zamanki söylenişi ile Ayıntap, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin 6 Şubat 1921 Tarihli 147. Toplantısı kararı ile Gaziayıntap adını almıştır.

Liseli yıllarımda bir söylenti vardı: Güya Gaziantep PTT görevlileri, posta gönderilerinin adresinde Gaziantep değil de yalnızca Antep yazıyorsa o gönderiyi ya kabul etmiyorlar, iade ediyorlar ya da bir yolunu bulup yok ediyorlarmış. Buna inanırım.

Çünkü o yıllarda, bana göre haklı olarak, Gaziantep'li Gazilikleriyle olağandan da çok övünürlerdi, onur duyarlardı. Maraş, daha Kahramanmaraş adını almamıştı. Bu nedenle beni de çok kıskandırıyorlardı.

Benim tanıdığım liseli çağımın Gaziantep'li Ataturkçü, Devrimci ve Cumhuriyetçiydiler. Bu konuda kıskanç, ödünsüz, dimdik ve Kurtuluş'taki gibi savaşıyorlardı.

Elbette, öğrenciler arasında o yıllarda da ayrılıklar vardı, tartışmalar ve sözel çekişmeler olurdu. Ama bunlar daha çok da partisel bağlamda ve CHP-DP karşıtlıkları düzlemindeydi. Öğrenciler arasında, Ülkemizde bugün olduğu gibi bir Cumhuriyet karşıtlığı, Atatürk karşıtlığı, Devrimler karşıtlığı, laiklik karşıtlığı vb konular asla yoktu, varsa da su yüzüne çıkmış değildi.

Öğretmenlerimiz de öyleydiler. Onlar da Atatürkçü, Devrimci, Cumhuriyetçi, halkçı, ilerici ve çağdaş insanlardı. Bizlere karşı hiç bir gerici telkinde bulunduklarına tanık olmadım. Yalnızca ve belirli oranda bazı öğretmenlerimde dil tutuculuğu ve öz Türkçe karşıtlığı vardı. Bazı yazarları öteleme ve diğer bazı yazarları da öne çıkarma eğilimi görürdüm.

Örneğin birgün, 4-C'deki bayan edebiyat öğretmenime "Aziz Nesin komünist mi" diye sordum. Öyle bir "Evet" deyişi vardı ki insanın komünist olacağı geliyordu.

Yine örneğin, benim dersime girmeyen bir başka edebiyat öğretmenimiz vardı ki eski sözcüklerin gizini ve gücünü her fırsatta dile getirirdi. Pansiyon'a da bakan Müdür Muavini olduğu için kendisiyle sıkça görüşebiliyor ve

konuşabiliyordum. "Düşünür de ne demek? İnsan helada da düşünür. Böyle bir uyduruk kelime mütefekkir gibi bir kelamın yerini nasıl tutar" diye kükrerdi arada bir. Ama o kadar, daha ilerisi yoktu. İkimiz de şiir yazar, şiir tartışırız. Karışmazdı, kızmazdı benim öz Türkçeciliğime. Aramızdaki bu görüş ayrılığı, düşmanlık değil dostluk nedeni olmuştu.

Şimdi bile şaşıyorum, güldüğü hiç görülmeyen bir öğretmen nasıl oluyor da öğrenciler tarafından bu kadar çok seviliyordu diye. Ama Kimya öğretmenimiz Kemal Bayram seviliyordu. Güldüğünü hiç görmedim. Kızdığını da görmedim. Onun dersinde tanıdığım bir olayı anlatmak istiyorum:

Bir arkadaşımız vardı, herkesin sevdiği. Kısa boylu, güler yüzlü, güzel sözlüydü. Yoksul bir aileden olduğu belliydi. Dersleri orta derecedeydi. O da benim gibi **orman mühendisi** oldu sonradan. Bir kimya dersinde Kemal Bayram öğretmenimiz kimyasal temizleyicileri, kiri, kirlenmeyi ve kirden arınmayı anlatıyordu. Kirin sabunsuz su ile temizlenemeyeceğini söyledi. Bu arkadaş hemen parmak kaldırdı, söz istedi, ayağa kalktı ve "Biz hiç temizlenemiyoruz öyleyse öğretmenim" dedi. Bütün sınıf kıkırdadı. O buna aldırmadı. Kendi ailesinin de içinde bulunduğunu gizlemeden, sabun bile bulamayan yoksul ailelerin nasıl temizlendiklerini ayrıntılarıyla anlatmaya çalıştı.

Kemal Bayram dinledi, sözünü kesmedi. Mustafa sözünü bitirince "Otur Mustafa" dedi. Yorulmuş gibiydi. Beyaz laboratuvar gömleğinin sağ dış cebinden çarşaf gibi mendilini çıkardı, sınıfa hafif yan dönerek burnunu sildi. Sonra mendili katladı, cebine koydu. Duraksadı, yutkundu ve dersine döndü.

Ben o gün, o dersi hiç anlamadım. Gözüm Mustafa'nın ve öğretmenimin üzerindeydi. Biri (Ne oldu şimdi?) der gibi biraz şaşkın ve biraz da merakla bakınıyordu öğretmene ve öğrencilere, arkadaşlarına. Diğerleri nasıldı, tanımlayamıyorum.

Fotoğraf: Batuhan GÜŞEN

Ama her zamanki Kemal Bayram öğretmen değildi.

Kafam ve gönlüm, Esendere'nin kenarlarında saçlarını kille, çamaşırlarını meşe odunu külü ile yıkayan köylülerimdeydi. Yırtık giysileri içerisinde tenleri açık, çamaşır tokaçlayan köyümün kadınlarında, kızlarındaydı (2). Toparlayamadım kendimi. Bir sene önce ölmüştü arkadaşım Hasan Cücük'ün anası. Kış ortasında bir çamaşır günü (Don günü) sonrası tutulduğu zatürreeden (saplıcan) kurtulamamıştı. Hasan analık elinde büyüyordu. Köye her gittiğimde Hasan'nın derdini dinlerdim. Kimya formülleri gitti, Hasan geldi gözümün önüne.

O günlerde ne **orman köyünü** ve ne de **orman köylüsünü** bilmiyordum. Daha sonra öğrendim. Öğrenmez olaydım!

Yığılca Orman İşletmesi'nde staj yaparken Yoğunpelit'lileri gördüm. Fadime'yi gördüm. Aşık oldum. Kiraz suyuna ekmek ıslatarak karın

doyuran Fadime'nin ailesini gördüm. Görmez olaydım!

Orman köylülerine kimlerin nasıl baktıklarını anladım. Onları çıkarları uğruna kullanan ikiyezlü, üç yüzlü, çok yüzlü politikacıları ve bilcümle çıkarıcıları anladım. Anlamaz olaydım!

Haksız güce boyun eğen meslektaşlarımı tanıdım. Sınıfsal çıkarları toplumcu düzende olup kendisi de toplumcu özlemler içinde bulunan ve fakat her ne hal ise, anamalcı politikalara destek veren, hizmet eden meslektaşlarımı tanıdım. Tanımaz olaydım!

İşte, gelecekte öğreneceğim bu ve benzeri gerçekleri öğrenmeden de o dersin arkasındaki teneffüste sormuştum 4-C edebiyat öğretmenime, Aziz Nesin'in komünist olup olmadığını. Aziz Nesin öyküleri okuyordum o günlerde ve işte, o teneffüste öğretmenimin öyle bir "Evet" deyişi vardı ki insanın komünist olacağı geliyordu.

Zorunluluk yoksa, Başkarakol'dan kentin

merkezine kadar yürüyerek giderdim çoğu kez. Bahçeler içindeki bakımlı evleri seyrederdim. Hüseyin Bayaz öğretmenin evinin önünden geçerdim, biraz çekinerek. Tarih dersime gelmedi ama ondan ders alan arkadaşlarım, diğer öğrencileri çok korkuturlardı. Dersime gelirse diye ben de korkardım. Çok sıkı bir öğretmen olduğu söylenirdi. Oysa, ondan ders almamış olmamın ne büyük bir kayıp olduğunu son sınıfta öğrendim.

Çok hareketli günlerdi, 1960'ın ilkbahar aylarıydı. 27 Mayıs İhtilali'ne bir parmak kalmıştı. Türkiye ve Gaziantep kaynıyordu. Olaylardan çekinilerek Gaziantep'te **19 Mayıs Kutlamalarının bile yapılamadığı günlerdi**. Yatılı öğrenciler olduğumuz için her zaman dışarı çıkamıyorduk. Ama, valinin DP rozetiyle dolaştığı, halkın da valiye karşı çok tepkili olduğu söyleniyordu. Öylesine ki gösterisiz ve stadyum dışında yasak savar gibi yapılan kutlamada, kutlama alanına köpek bırakılarak halkı selamlamaya gelen vali yerine bu köpeğin alkışlandığı anlatılıyordu. Çoğu yatılı olan, biz bir grup öğrenci kendimize göre Atatürk Heykeli'ne çelenk koymak vb masum eylemlerde bulunuyorduk. Ben ve bazı arkadaşlarım disiplin cezaları da almıştı. Okuldan uzaklaştırılmıştık. Hüseyin Bayaz öğretmenin kızı ve sınıf arkadaşım Gülgü de (Bayaz Karabey) bu grubun, eylemlere katılmasa bile, içindeydi.

İşte böyle bir dönemde Gaziantep'e İsmet İnönü geliyordu. Bir tatil günüydü. Karşılama bizim grup da katılmıştı. Gaziantep'iler, neredeyse Başkarakol'dan Başpınar'a kadar Adana, Maraş- Gaziantep yolunu hıncahınc doldurmuşlardı. Bu coşku içerisinde, sanıyorum Dülük Baba civarında bir yerde baktım ki Hüseyin Bayaz öğretmen de orada duruyor. Fırsatı kaçırmadım. İnönü de bir türlü gelmiyordu. Çevremizde çeşitli yorumlar yapılıyordu. "Mernderes emir vermiş, vali şehre sokmayacakmış" gibi konuşmalar oluyordu. Hüseyin Bayaz öğretmenin yanına gittim, kendimi tanıttım. O beni küçümsemeden, tersine önemseyerek benimle bir süre konuştu. Koca bir ömrü yaşadktan sonra, bugün bile haklı bulduğum ve değer verdiğim altın öğütler verdi bana. O gün kendisine çok saygı duymuş ve dersime gelmediği için de çok üzülmişim.

Aradan yıllar geçti. Onun yazmış olduğu "Koroğlu-Antep Rivayeti" adlı kitabı buldum ve

okudum (3). Bir ara çıkardığı Halkın Dili adlı günlük gazetede neler yazmıştı, onları bulup okuyamadım. Ama bir de şiirini buldum:

AY VE GÜN

*Gün ayın peşisıra
Eski tuzağa düştü
Işık rengi bakıra
Döndü toprağa düştü.*

*Güneş bir ağa düştü
Büyüdü dağa düştü
Bir şehsuvar atından
Sırma otağa düştü.*

*Duyuldu acı bir ses
Ürkerek baktı herkes
Aldı derin bir nefes
Güneş yatağa düştü.*

*Yeşil, mavi karardı
Zühreyi uyku sardı
Ay bilmem ne arardı*

*Yolu uzağa düştü.
Göründü Samanyolu
Gene hicranla dolu
Bayaz, kalbi burkulu
Gün yaman çağa düştü.*

Hüseyin Bayaz
Başpınar/1940

xxx

Okuldaki gibi okul çevresi dışındaki benim Gaziantep'im de aydınlık bir çevre ve Gaziantep'iler'im de aydın insanlardı. Çağdaş ve çalışkandılar. Cumhuriyetçi, Devrimci ve ilericiydiler.

Atatürk Gaziantep'iler hakkında şunları söyler (1):

"Türk'üm diyen her şehir, her kasaba ve en küçük Türk Köyü, Gaziantep'ileri kahramanlık misali olarak alabilirler".

"Onlar Gaziantep'i kurtardıkları gibi, Türkiye'yi de kurtardılar".

Gaziantep'in Kurtuluş Günü 25 Aralıklar, bir önceki yıldan bir sonraki yıla, görmeye değer daha bir büyük coşku ile kutlanırdı. O gün meydanlar, caddeler, sokaklar dolar; kurumsal binalar, iş yerleri, evler bayraklarla süslenir; herkes hergünkü giysilerden daha farklı, daha renkli, daha ilgi çekici giysiler giyer sokaklara dökülür ve kış ortasında sanki bahar açardı.

Yaşamımda gördüğüm en coşkulu, en parlak, en heyecanlı **29 Ekim Cumhuriyet Bayramları ve 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramlarını** da Gaziantep'te gördüm, Gaziantep'liyle yaşadım.

Her cumartesi günü, otobüsten Vilayet Durağı'nda iner Öğretmen Okulu'nun karşısındaki 2-3 basamakla çıkılan Maarif Kitabevi'ne girerdim. Tanış olmuştuk içerdekilerle. Evime girmiş gibi hissedirdim kendimi. Müşteri demeye dilimin varmadığı oraya gelen kitap okuyucularıyla da hısımlı-akraba görmüş gibi bakışır ve davranırdık birbirlerimize. Her cumartesi günü bir kitap alamazdım. Ama her cumartesi günü bir kere buraya gelir, kitapları incelerdim.

Sonra çarşı pazar gezerdik. Ben o yıllarda Varlık, Hakka Doğru, Hayat, Sinyal, Çağrı (Konya), Gaziantep Meşale, Toprak, Türk Düşüncesi, Türk Dili, Türk Yurdu dergilerini okurdum. Günlük gazetem, o yıllardan bugüne kadar hiç değişmeyen Cumhuriyet'ti. Günü gelen dergilerimi ve gazetemi alırdım, pansiyona dönerdim. Akşama da grup halinde sinemaya giderdik.

Pazarları voleybol ve Alleben değişmeyen programdı. Hemen hemen her pazar, sabah kahvaltısında külek pekmezi tahin verilirdi (4). Tahin pekmez değil de zeytin çıkarsa, 9-11 adet siyah zeytin ve ekmeği kahvaltımız. Bu rakamda hiç bir yanlışlık yok. Bu kadarla doymak zorundaydık. Parası olanlar midelerinin boş kalan üstü için Bakkal Yaşar'a giderdi. Kahge ve sade gazozla karın doyurulurdu (5).

Pazar günü öğleden sonra da Alleben'di yerimiz. Hasretini çektiğim köyümü ve köylülerimi en çok burası anımsatır ve burası anlatırdı bana. Alleben, Esendere kadar coşkulu akmazdı. O Berit Dağı'ndan gelmiyordu çünkü. Esendere başını taşlara çarparak deli deli, köpük köpük ve gürültü ile akardı. Sanki köyümün onbeş yaş delisi delikanlıları gibiydi, bastığı yeri bilmez,

deli-dolu ve başı dumanlı. Alleben ılım ılım, yavaş yavaş, kıvrıla kıvrıla, belini bükerek akardı, düzde yürüyen nazlı bir gelin gibiydi. Ama olsun yine de bir dereydi, Esendere'yi düşünmemi sağlayan.

Esendere kenarında eğleşme yerlerimiz Çayırılık, Karakaya, Balamın Pınarı'nın başı idi. Kuşa kurda danışmadan gidip gelirdik. Gelinler kızlar davar sağımaya giderdi, ondan bundan kaçınmadan. Kadınlar söğüt gölgelerinde otururlardı, yüzünü gözünü saklamadan. Türkü çağırırdık, Kılıç Osman'nın dutlarının içinde, ayıp yasak yoktu. Çimenlerin üzerinde güreşirdik, kimsecikler karışmazdı. Delikli Taş'ta çimerdik güle oynaya, tenimize yapışan ağ donlarımızla. Kınayan, darılan olmazdı.

Beylik bir anlatımla (Herkes birbirlerine karşı bacı-kardeş gibiydiler. Asla bir kötülük yoktu) gibisinden bir sahtekarlığa gerek yok. Ericekte de, Esendere'nin kenarında da karşı cinsler birbirlerine karşı ilgilydiler. Ama bunun neresi kötü olsun? Olsa olsa olmaması, yasaklanması kötüdür.

İşte Alleben kenarı da birazcık, evet birazcık böyleydi. At arabasına doluğan halktan kişiler Alleben kenarını Çayırılık'a çevirirlerdi. Renk renk giysiler içinde kızlar, kadınlar, ince bıyıklı delikanlılar, palabıyıklı emmiler, dayılar, babalar oradaydı. Çiğ köfteler yoğrulur, mangallar yanar, çaylar demlenirdi. Çokuşurlardı sofralarının başına. Sazlar çalınır, türküler çağırılır, rakılar içilirdi. Orası Alleben'di, Ericeğe biraz benziyordu, rakı hariç. Rakı sonraki iş. Elbette burada da karşı cinsler birbirlerine karşı ilgilydiler. Ama kaç-göç yoktu. Kadınlar, kızlar bizim köydeki gibiydiler. Yüzlerini gözlerini kapamıyorlardı. Özgürce bakışıyorlar, özgürce elele tutuşuyorlar, yanayana yürüyorlar ve hep birlikte oynuyorlardı. Burayı cennete çeviriyorlardı. Alleben böyle bir yerdi. İnsana özgü, insanın özüne özgü, uygar bir yerdi.

xxx

Elif Bibim'in yaştaşım oğlu Sofu ile kuzu güderdik Berit'in başında, Morun Yatağı'nda, Çavdar'da. Sofu analık elindeydi. Boynunu bükerti. Ara sıra için için ağladığını görürdüm. Çocuktum, herşeyi iyi anlayamazdım ama yine de yüreğime dokunurdu Sofu'nun bu halleri. Anası Gaziantep'te hastanede ölmüş, babası cenazeyi

köye getirmemiş ve orada toprağa gömmüştü. Köyde buna garipler mezarlığına gömülmek denirdi. İnsan ölüsünü, yeri yoresi belli olmayan bir hendeğe it üleşi atar gibi atıp üstünü toprak ile örtmek biçiminde anlaşılırdı. Özensiz, duyarsız, baştan savma ve kurtulma. Dayım, bibime böyle yapmıştı ya da aile çevresinde olay böyle yorumlanıyordu. Zaten iki evli olan dayımın evde avrada ihtiyacının da olmadığı söylenerek herkes kendisine çok kızıyordu.

Gaziantep'e geldiğimde, köyde ruhuma yansıyan bu duyguları içimde taşıyordum ve bibimin mezarını bulmak için fırsat kolluyordum. Daha köydeyken Sofu "Dayıoğlu anamın mezarını bul" demişti ve ben de söz vermiştim ona.

Kenti iyi bilmediğim için sınıf arkadaşım Metin Kutlu'yu yanıma aldım bir pazar günü. Kale'nin önünden Alleben'i karşıya geçtik, sola doğru ilerledik ve sağ tarafta bir mezarlık bulduk. O yıllarda Gaziantep'te başka mezarlık da var mıydı bilemiyorum. Aramay da düşünmedik. Zaten burayı görünce yeterince şaşırmıştım. Çevresi duvarlı, kapısı bekçili, içi ağaçlıklı kocaman bir yerd burası. Mezarlar örülü, başlarında taşlar

dikili, üzerlerinde kimlikler yazılıydı. O yazıları okuyarak belki yarım gün bütün mezarlığı gezdik Metin'le. Bibimin adını bulamadık. Kim yazacaktı ki! Bizimkisi çocuk aklı işte.

Başucunda yazılı taş olmayan mezarlar da vardı. Onlardan da hiç bir şey anlamamız mümkün değildi. Cahilliğimizi gizlemeye çalışarak utana sıkıla, umutsuzca da olsa bekçiye de sorduk. Bibimin adını, soyadını verdik. Bulamadık. Boynu bükük geriye döndük. Sofu'ya ne diyeceğimi, durumu nasıl anlatacağımı düşünerek ve az konuşarak geldik okula.

O akşam mütalaada (etüt) hep o mezarlığı düşündüm. Köyümün mezarlığı ile karşılaştırdım. İçinde sığırlar, davarlar otlayan bizim geçmişlerimizin yattığı Bilbicik'i getirdim gözümün önüne. Çok üzüldüm, çok utandım, çok kızdım.

Aradan yıllar geçti. **Orman yüksek mühendisi** oldum. Askerliği yaptım ve **Isparta Orman Başmüdürlüğü Yol Planlama Grup Müdürlüğü** emrine mühendis olarak atandım (Nisan.1967). Yol Planlama Grup Müdürlüğü'nün ilk mühendisleri olarak işe başladık **Ahmet Brazer**'le.

Fotoğraf: Oğuz KURDOĞLU

Ahmet okuyan, düşünen, konuşan, tartışan, akıl yüklü, duygu yüklü, coşkulu ve dopdolu bir arkadaştı. İki toy mühendis, bölgemizde önümüzdeki 30 yıl içinde yapılacak olan orman yollarının tamamının geçiş yerlerini belirliyor ve planlarını yapıyorduk.

Bir trafik kazasında (11.Nisan.1987), hem de okuduğu İ.Ü.Orman Fakültesi'nin bahçesinde, arkadaşı **Prof. Dr. Abdülkadir Kalıpsız** (1924-2003) Hocamla birlikte gezinirken vefat eden, uzun dönem orman yolları planları yapımının öncüsü Ankara'daki müdürümüz **Cemal Kanca**'yı, onun bize bu konuda aşıladığı heyecanı, müdür gibi müdür, abi gibi abi kişiliğini asla unutamam. Işıklar içinde yatsın.

Biz iki genç mühendis arkadaş bu heyecanla, müdürümüze olan bu güzel duygularla çiğ arazide gündüzleri akşama kadar dere tepe dolaşüyor ve geceleri harita üzerinde sabahlara kadar kafa yoruyorduk. Toroslara salıverilmiş tor taylar gibiydik, ylkılar gibiydik.

Biraderdi o, Brazer olmuştu. Soyadının kökenini böyle anlatıyordu. Toplumsal geçmişimizin göçer yaşamı, savaşçı yaşamı, yengilerle ve yenilgilerle dolu yaşamı Ahmet'in babasını ve amcalarını Balkanlara, Balkanlardan Girit'e, Girit'ten de Nazilli'ye sürüklemişti. Grekçe kökenli brader yani kardeş sözcüğü, babası ve amcalarına oralardan kalma bir mirastı. Soyadı yasası çıkınca bu mirası unutmamışlar, inkar etmemişler. Zaman içinde ve yöresel etkilerle telaffuzu brazere dönüşen ve lakapları olan bu sözcüğü soyadı olarak almışlar. Yani Ahmet Brazer, Ahmet Kardaş'tı.

Gaziantep'te pansiyon öğrencisi iken Kürt kökenli çok arkadaşım vardı. Bu arkadaşlar, kendi aralarında birbirlerine ve kendilerine yakın buldukları Türk arkadaşlarına **kekem** diye hitap ederlerdi. Bana da kekem derlerdi. Ben de onlara kekem diye hitap ederdim. O zamanlar kekem sözcüğünün bugünkü gibi siyasi bir niteliği yoktu. Sakıncalı piyade değildi. Aramızdaki kardeşliği, dostluğu ve sevgiyi anlatırdı.

Ama, ben o gün de ve bütün bu olumsuz gelişmelere karşın bugün de keke sözcüğünü ve keke olmayı kutsal bir miras gibi sakladım. Ahmet'e de kekem derdim. O da benimsemişti bunu ve o da bana kekem diye hitap ederdi.

Ahmet'le şiirler okurduk, türküler çağırırdık. Kendimizce ve acemice de olsa toplumbilimsel gözlemlerde bulunur, saptamalar yapardık. Yörük mezarları görürdük bir tepenin başında, bir kaynarın kenarında, bir derenin yakasında, bir ağacın dibinde, bir çalının yanında. Bibim Elif gibi itilivermiş bir hendeğin içine, üzeri toprakla örtülmüş, belli belirsiz bir tümsek. Adı sanı yok. Başında kimlerin bağladığı bilinmeyen çaputlar var bazılarının. Yazı mazı hak getire.

Tahtacılarla dost olmuştuk. İlk tanıştığımızda, adımdan dolayı bana biraz mesafeli dururlardı. Sonrasında da aynı aileden gibi olurduk. Çadırlarında yatardık sorunsuzca. Gece yaralarına kadar söyleşirdik. Hasan ehl-i dildi. Biz anlatınca dinler, kendi anlatınca dinletirdi. Saz çalar, türkü çağırırdı Toros gecelerinde. Baladız'dan (Gümüşgün) getirirdi boğma rakıyı bidon bidon. Habip ise başka bir yerde başka bir çalışma grubundaydı. Uluğbey'dendi (Senirkent). O da bağlama çalardı. Kendi kurdukları şarap, hiç eksik olmazdı çadırın serin bir köşesinde ve tahta damacanalar içinde.

Göçleri, yerleşikliği, uygarlığı tartışırdık. Arkasından da dertlenir, biz bize "Karganın derneği olmaz" der ve yerinirdik. Ülkemizi, ulusumuzu, mesleğimizi konuşurduk. Büyük büyük hayallerimiz vardı, düşlerimiz vardı; ardıc koka, çam sakızı koka, kekik koka; ırzına geçilmemiş, kırılmamış düşlerimiz. Yitirdik sonra. Hepsini hendeğe gömdük bibim Elif gibi.

Bir bilimsel kongredeydim İzmir Özdere'de. Çevre, Peyzaj, Turizm bağlamında bir etkinlikti. Toplantının son günü iki Alman bilim adamı, çevre düzenlemeleri ile ilgili ortaklaşa bir slayt gösterisi sundular. Çeşitli örnekler arasında Almanya'daki mezarlıklardan da çokca görüntüler vardı. Aklım şey oldu! Gerdeğe hazırlanan gelin güvey gibi süslenmişti mezarlıklar. En usta ressamın fırçasından çıkmış ünlü tabloların daha ustaca boyanmıştı yedi renge. Gökkuşağı gibiydiler. Kırmızılar, turuncular, sarılar, yeşiller, maviler, lacivertler, morlar akıl almaz bir uyum içinde karışmıştı birbirlerine.

Gözümün önüne geldi benden önce yaşayan köylülerimin, yakınlarımin yattığı Bilbilcik Mezarlığı, Toroslarda dağ başı bekçisi olan yörük

mezarlıkları, Gaziantep'teki garipler mezarlığı.
Sonra biraz önce gördüğüm Alaman mezarlığı
görüntüleri. Evet, aklım şey oldu!

Aradan çok uzun zaman geçti. Berit Dağı'ndaki
çocukluğum, Alleben kenarındaki şiir ve politika
kokan gençlik heyecanlarım ve Toroslardaki aşk ile
aşklar içinde geçen ormancılığım vb derken yine
aklım karıştı! Bu sefer de aklım Davras'ın Kızı'na
takıldı :

DAVRAS'IN KIZI

*Isparta'da bir akşam
Davras'ın dibinde buldum seni
Mavinin bin tonu arasında
Göle karşı gözlerin
Tarla tarla kokuların ortasında
Saçlarında bahar rüzgarı
Güle karşı gözlerin*

*Isparta'da bir akşam
Davras değişiyor yüzüme
Üşüyorum
Tut ellerimi sıkıca
Yıllar öncesi gibi
Elini vermezsen eğer
Davras'tan Göl'e düşüyorum*

*Isparta'da bir akşam
Ay doğuyor Davras'tan
Eğridir Gölü kıpır kıpır boncuk boncuk
Oynaklığında bir dilberin
Kovada Gölü kuytuda
Aynı kucağına almış bir gelin
Farkında değil sensizliğin ve kederin*

*Isparta'da bir akşam
Sırtımı Dulup Dağı'na dayadım
Sabaha kadar seni düşündüm
Halı dokudum sabır dokudum ilmik ilmik
Gelinlik kızlarla
Tezgah başında
On beş yaşında
Tek tek elmaları topladım dalından
İçtim
Baladız bağlarından
Sarhoştum
Ve sana ulaşmak için çok koştum
Yetişemedim
Geç kalmıştım
Kestim cezamı*

Isparta, Ocak 2009

Masraş'tan öte daha nereler var, daha neler var
kimbilir? Anam Gümüş söylerdi:
Yaşa ki ne gele başa.

AÇIKLAMA:

1. <http://www.gaziantepsavunmasi.org/index.php?sf=2&icid=13>
2. Tokaç: Çamaşırları yıkarken onları taş üstünde dövmek için kullandıkları ağaç tokmak
3. Bayaz, H. , Köroğlu-Antep Rivayeti, Karacan Yayınları
4. Külek pekmezi: Daha çok küleklerde pazarlandığı için katı pekmezin yerel adı.
5. Kahge: Bir tür Gaziantep simiti

Doğa ve Kültür

Dr. Cihan ERDÖNMEZ

Robin Hood'dan Günümüze Avcılık

Fotoğraf: Hasan UYSAL

Çocukluğum türlü macera ve kahramanlık filmlerini izleyerek geçti. Tek kanallı siyah-beyaz televizyon yıllarında, akşam başrolünde Cüneyt Arkın ya da Kartal Tibet'in oynadığı bir film varsa eğer içim içime sığmazdı. Zaman zaman okullara sinema gelirdi ki (evet benim kuşağım okullara sinema gelmesinin anlamını bilir), işte o günler tamamıyla şölen havasında geçerdi. Düşünsenize, hem dersler kırılmış olacak hem de en sevdiğimiz arkadaşlarımızla Kara Murat serisinden bir filmi bilmem kaçınıcı kez keyifle izleme fırsatı bulacaktık. Çocukluk işte!

Sanırım çocukluktan biraz daha ileri yaşlardaydım Robin Hood ile tanıştığımda. Hani şu Sherwood Ormanı'nın esrarengiz kahramanı. Zenginden alıp yoksula veren. İngilizce tabiri ile "robbing from the rich and giving to the poor." Çok değil iki hafta önce bu yazıyı kafamda tasarlarken ve bazı araştırmalar yaparken fark ettim "Robin Hood" adındaki Robin kısmının işte bu tabirdeki "robbing" sözcüğünden geldiğini. O dönemler bana ve benim kuşağıma Robin Hood'u en sevilen kahramanlardan biri olarak ezberlettiren filmler, son yıllarda çekilenler gibi değildi, kuşkusuz. Şimdilerde hem senaryo hem de teknik açıdan olağanüstü versiyonları çekiliyor. Galiba sonuncusunu 2010 yılında Ridley Scott çekti. Başrolünde Russel Crowe'un oynadığı ve Gladyatör'den sonra bizi bir kez daha kendisine hayran bıraktığı. Bu arada 1991 yılında Kevin Reynolds tarafından çekilen ve başrolünü Kevin Costner'in oynadığı versiyonuna da ayrı bir parantez açmak ve bu parantezin içine Bryan Adams'ın bu film için yapmış olduğu eşsiz müzik eserlerinden biri olan "Everything I Do I Do It for You"yu katmak gerekir.

Okuyuculardan bazıları bu yazının nereye varacağını merak etmeye başlamış olabilirler. Öyküyü (ya da efsaneyi) bilenler hatırlar, gücünü İngiltere Kralı'ndan alan Nottingham Şerifi yörenin yoksul halkına uyguladığı bin bir çeşit zulümle iktidarını sürmektedir. Öyle ki, bölge ormanları kraliyet mülkiyetinde olduğu için yoksul halkın karınlarını doyurmak için bile olsa bu ormanlarda avlanması yasaklanmıştır. Günümüzde söz konusu ormanlar Ulusal Doğa Rezervi statüsünde koruma altına alınmış durumdadır.

Peki, bütün bunları hatırlamama yol açan şey neydi? Şuydu; güzel ülkemizin bol maddeli ve şaşaalı gündemi olanca hızı ile devam ederken, ünlü iş adamı Cem Boyner'in ¹ "Ceo Life" adlı derginin Aralık 2011 sayısında kaleme aldığı bol aksiyonlu ve kanlı yazı elbette. Her ne kadar yazının özgün metnini okuyamasam da ondan yapılan alıntılar tamamını okumam konusunda oldukça caydırıcı oldu. Yunan mitolojisi (ve ünlü Truva efsanesi) kahramanlarından biri olan İmparator Aşil'den esinlenilerek "Aşil'in Topuğu" başlığını taşıyan yazı, bir zamanlar aşil tendonu yırtılmış ve bundan çok çekmiş birisi olarak beni bir kat daha fazla etkileme olasılığına sahipti zira. Sanırım Sayın Boyner'in Aşil'den kasti, yazısında ballandıra ballandıra bahsettiği ve defalarca vurup kanlar içinde bırakmasına rağmen kendine doğru koşmaya devam eden bufalo olsa gerek. Herhalde o bufalo Sayın Boyner'i biraz hırpalayabilseydi, ünlü bir Türk büyüğünü üstünden atıp tekmeleyen at "Cihan" (kaderin şu işine bakın ki o da adaşım çıktı) gibi, bir kısım azınlık Türk'ün gönlündeki kahraman hayvanlar köşesinde kendisine yer edinecekti.

Öyle görünüyor ki, adında "Av" olan bir dergide yazılabilecek en tehlikeli yazılardan birine giriş yapmak için lafi epeyce dolandırdım. Sanırım bir tür otokontrol olsa gerek bu. Ben kendimi yeterince kontrol ettiğime göre, bundan sonrası sevgili editörümüz Sezgin'in işi deyip sine-i yare dokunma fazına geçiş yapalım.

Öncelikle şunu söylemeliyim ki, asırlık olmasına çok az bir süre kalan derneğimizin yayın organının

ismindeki "av" sözcüğü kim tarafından ve ne amaçla konulmuş bilemiyorum. Bunu öğrenmek için giriştiğim kısa süreli çaba ne yazık ki bir sonuç üretmedi.

Avcılıkla ilgili erişme şansına sahip olduğum sınırlı sayıda kaynak bu faaliyetin insan var olduğu günden beri süregeldiğini belirtiyor ki bunda yadırganacak hiçbir şey yok. Sanırım bunu saptamak için bilimsel yöntemler kullanmaya da gerek yok. Maslow'un gereksinimler hiyerarşisinin birinci basamağında yer alan beslenme ihtiyacının o ya da bu biçimde avlanma olmadan salt toplayıcılık ile karşılanması olanaklı değil elbette.

En ilkel insandan günümüz insanına, tarih boyunca insanoğlunun beslenme ihtiyacını karşılamak amacıyla avlanmasına ya da daha geniş bir ifadeyle hayvanlardan yararlanmasına, ne kadar içimiz sızlasa da söyleyecek bir şey bulmak kolay değil. İnsanoğlunun hayvanlarla ilişkisindeki vahşilik ve acımasızlığa bir tepki olması amacıyla yaşamının bir bölümünü vejetaryen olarak geçirmiş birisi olarak, hayvanlar aleminin sunmuş olduğu gıdalardan yararlanmadan sağlıklı bir beslenmenin olamayacağını deneyimlemiş durumdayım. Sorun da burada değil aslında.

Peki sorun nerede? Ben sorunu üç başlık altında topluyorum. Bunlardan birincisi, avcılığın bir sosyal statü göstergesi olarak algılanmasıdır. Elbette bu ifade bütün avcılık meraklılarını içermez. Ama önemli bir avcı grubunu da, hiç kuşku yok ki, hükmü altına almaktadır. Bu tarihte de böyle olmuştur günümüzde de. Avcılıkla ilgili yazılmış sınırlı sayıda bilimsel eserden biri olan "Av ve Avcılık Kitabı"ndan² yaptığım şu alıntı sanırım ne demek istediğimi daha iyi anlatacaktır:

1- Bu arada Cem Boyner'i 1994 yılında Cengiz Çandar, Kemal Derviş, Kemal Anadol, Ethen Mahçupyan gibi isimlerle birlikte kurduğu Yeni Demokrasi Hareketi'nden ve Türk siyasetine yapılan bu hızlı girişin, 1995 genel seçimlerinde alınan yüzde yarım oy sonucunda hızlı bir çıkışla sonlanmasından da hatırlıyoruz.

2- Naskali, EG, Altun, HO. 2008. Av ve Avcılık Kitabı. Kitabevi Yayınları, Araştırma-İnceleme Dizisi.

“Av bir iktidar göstergesidir. Av; gücü sembolize eder, muktedir ve iktidarda olmayı temsil eder. Hükümdarın taraf ile tabi tarafı kesin çizgiyle ikiye ayırır... Hükümdar avcıdır. Avcı kuşlar da bu nedenle iktidar simgesidir. İktidarın düzenini yansıtır biçimde, hükümdarın çevresinde maiyeti bulunur, av partisi bir nizam ve merasim çerçevesinde gerçekleşir.

Avlanan hayvan ne kadar güçlü ve ihtişamlı olursa hükümdarın gücü de o oranda büyür. Bu sebeple hükümdarlar, kahramanlar; aslan, kaplan avlarlar, ejderha öldürürler.”

Sanırım Sayın Boyner’in koca bir bufaloyu nasıl öldürdüğünü, büyük bir marifetmiş gibi, detaylandırarak anlatması da, hükümdarların av partilerini eşsiz bir tören havasına sokması da ve sıradan avcılarının av maceralarını bire bin katarak anlatmaları, bu yolla fıkralara konu olmaları da aynı güç ve iktidar gösterisi arayışının sonucu olsa gerek.

Robin Hood’dan bahsederken ormanların yoksul köylüler için ava kapatılmasından söz etmiştik. Biraz meraklı olanlar benzer örnekleri kendi tarihimize de görebileceklerdir. Bu konudaki kapsamlı çalışmasını bilimsel bir makaleye dönüştüren Güler Yarcı³ şunları dile getirmektedir:

“Osmanlı Hukukunda bu maksatla yapılan düzenlemeler ilk devirlerden itibaren emirname, yasakname, nizamname veya doğrudan kanunnameler vasıtasıyla gerçekleştirilmiş, çeşitli vergi ve cezaî müeyyidelerle av faaliyetleri denetim altında tutulmuştur. Her devirde, avcılıkla ilgili imtiyaz ve muafiyet tanınan şahıs ve zümreler olmuştur.”

Alıntının son cümlesinin ne derece önemli olduğuna bir kez daha dikkat çekmek isterim; “imtiyazlı şahıs ve zümreler.” Yarcı makalenin devam eden kısmında tarihleriyle birlikte pek çok yasaklayıcı düzenleme örneği sıralamaktadır.

Türk kültüründe av ve avcılığın yeri oldukça önemlidir ve bununla ilgili ciddi çalışmalardan

da söz edilebilir. Belki de “avcı” lakabı taşıyan tek hükümdar bizim tarihimizde yer almaktadır. Malumunuz, en karışık dönemlerde bile devlet işlerini bir kenara bırakarak av partileri düzenlemekten geri kalmayan IV. Mehmed’e “Avcı Mehmed” de denilmektedir. Konuya daha fazla ilgi duyanlara araştırmacı Alev Özbil’in “Üç Yabancı’nın Kaleminden Avcı Mehmed ve Av” adlı çalışmasını mutlaka okumalarını öneririm.

Avcılık konusunun ikinci önemli sorunu, bu faaliyetin ısrarla sportif bir etkinlik kategorisine sokulmaya çalışılmasında ve bir oyun olarak değerlendirilmesinde yatmaktadır. Bunun bariz kanıtı olarak da İngilizcede av faaliyeti için “hunting” sözcüğü ile birlikte asıl karşılığı “oyun” olan “game” sözcüğünün de kullanılıyor olması gösterilebilir. Bu cümleyi yazarken aklıma gelen ve üzerinde fazlaca araştırma yapma şansım olmadığı için temkinli davranarak belirtmek istediğim bir konu da “Oyun Kuramı (Game Theory)”dır. Temelde stratejik bir karar verme yöntemi olarak da ifade edilebilecek olan kuram, rasyonel davranışı belirlemek için diğerlerinin seçimlerine dayalı seçimler yapmayı salık vermektedir ki bu yönüyle avcının av karşısındaki seçimleri ile ilişkilendirmek hiç de hatalı görünmemektedir.

Avcılık bir spor değildir. Bunun için hiçbir bilimsel dayanak aramaya ya da kaynak gösterme çabasına gerek bulunmaz. Çünkü sporla şu ya da bu biçimde, kıyısından köşesinden de olsa ilgilenen ve hatta spora olan ilgisi ülkemizin futbol düzleminden öteye bile gidemeyen herkes bilir ki, bir faaliyetin spor olabilmesi için tarafların göreceli olarak da olsa eşit koşullarda mücadeleye başlamaları gerekmektedir. Bu açıdan Eski Roma’da kölelerin ve savaş esirlerinin arenalarda birbirleriyle ya da vahşi hayvanlarla dövüştürülmeleri bile, elbette spor olmasa da, avcılıktan daha yakındır spora.

Yine bilimsel bir dayanak ya da kaynağa ihtiyaç duymadan söyleyebilirim ki, avcılık bir oyun değildir. Çünkü taraflardan birinin canını kaybettiği bir oyun olamaz. Ve çok sevdiğim bir dostumun bana gösterdiği üzere, bir şeyin oyun olabilmesi için iki tarafın da bunun oyun olduğunu biliyor olması gerekir.

Avcılıkla ilgili üçüncü temel sorun ise avcılarının şu iddiasında yatmaktadır:

3- Yarcı, G. 2009. Osmanlı’da Avcılık Yasaları. Acta Turcia 1 (1).

“Biz doğanın dengesinin korunmasına, bozulan dengenin yeniden sağlanmasına katkıda bulunuyoruz.”

Doğanın dengesi insanın doğal bir varlıktan kültürel bir varlığa dönüşmesiyle; şehirler kurması, endüstriyi yaratması, artan ihtiyaçlarını karşılamak için her gün yeni teknolojiler üretmesi ve bu teknolojileri, barınmadan beslenmeye en temel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kullanmasıyla bozulmuştur. Doğanın dengesinin bozulmasında tarımda daha fazla ürün elde etmek için kimyasalların kullanılması nasıl bir etki yarattıysa, daha kolay avlanmak için geliştirilen yöntem ve teknikler de aynı etkiyi yaratmıştır. Avcılık nedeniyle yok olma tehlikesi yaşayan binlerce tür bir kenarda dururken, istisnai birkaç örneğe bakarak avcılığın doğanın dengesini sağlama işlevi gördüğünü dile getirmek aşırı iyimserlikten başka bir şey olmasa gerekir. Sanırım doğanın ve insan dışındaki canlıların dile gelip konuşma şansları olsaydı *“bizden uzak durun, en büyük iyiliğiniz bu olur”* derlerdi.

Yeri gelmişken saygıyla analım; hocamız Uçkun Geray'ın en fazla önem verdiği konulardan biri de av ve avcılıktı. Ülkemizin av kaynaklarının doğru işletilmediğini, envanterden korumaya pek çok şeyin doğru yapılmadığını ve bu nedenle önemli bir ekonomik potansiyelin heba edildiğini söyler dururdu. Hocamız, kuşkusuz, haklıydı. Av kaynakları doğru işletildiğinde önemli ekonomik kazanımlar elde etmek işten bile olmuyor. Gel gelelim, yine Uçkun hocamızın Türkçeye kazandırdığı ve her canlının sahip olduğu özünsel değeri (intrinsic value) ekonomik bir değere dönüştürmek, olaya benim gibi bakanların altından kalkamayacağı bir yük oluşturuyor. Endüstri lazım, daha fazla iş daha fazla aş deniliyor, biz susmak zorunda kalıyoruz; turizm lazım, daha fazla döviz, susuyoruz; enerji lazım, daha fazla HES, nükleer reaktör, sus sakın sesini çıkarma... Birileri masum bir canlıyı öldürerek dinleniyor, keyif alıyor, statü kazanıyor; buna spor, buna oyun deniliyor, böylelikle doğa korunuyor, bunun ekonomisi oluyor, bunun için para ödeniyor... Kusura bakmayın sevgili meslektaşlarım, avcı dostlarım, Orman ve Av okuyucuları; olmuyor, olmuyor...

Osman Gökçe'den Bir Kitap Daha

Prof. Dr. Osman Gökçe emeklilik yıllarında ürettiği sanatsal eserlerle hem bizleri hem de okuyucularını mutlu etmeye devam ediyor. Değerli Hocamızın yayımlanmış eserlerini dergimizin daha önceki sayılarında sizlerle paylaşmıştım. Bu sayımızda yeni bir eserini daha sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyorum. “Döndü Kızlar” adını taşıyan şiir kitabı Etki Yayınları tarafından bu yılın başında yayımlandı. Bir solukta okunan, birbirinden güzel şiirleri içeren bu eseri meslektaşlarımızın ve şiir tutkunlarının kaçırmaması gerektiğini düşünüyorum ve kitaptan bir şiiri aşağıya alıntılar istiyorum.

Bilinmez Sevgili

Sen bilinmez sevgili

Sen koydun kuralı

Sen bana yasaksın

Bütün karanlıkları gördüm

Sen bana Şafaksın

Sen bilinmez sevgili

Ben bilinen bir sıradan

Ben koysaydım kuralı

Şaşırırdı Yaradan

Şah der oynardım Şahı

Ve de tüm zamanlarda

Koynunda karşılardım sabahı

KIZILCIK

(*Cornus mas* L.)

Familiya: *Cornaceae*

Hazin Cemal GÜLTEKİN

Kızılcık (Kiren, Ergen) kışın yaprağını döken büyük çalı ya da 7-8 m. boylanabilen küçük bir ağaçtır. 100 yaşına kadar yaşayabilir. Genel coğrafi yayılış alanı Orta ve Güney Avrupa ile Batı Asya'dır. Türkiye'de Kuzey Anadolu, Marmara Bölgesi, İç Ege, Göller Bölgesi ve Akdeniz Bölgesi ormanlarında 20-1500 m. yükseltiler arasında doğal olarak bulunur. Yemişleri için Anadolu'nun birçok bölgesinde bahçelerde yetiştirilir. Ana türden başka yaprakları sarı, kenarları alacalı olan *Cornus mas* "Elagantissima", piramit yapılı *Cornus mas* 'Pyramidalis', yemişleri sarı renkli olan *Cornus mas* 'Aurea' çeşitleri vardır. Çok kuru olmamak kaydıyla her türlü toprakta yetişebilir. Sürgün verme özelliği yüksektir, budamaya dayanıklıdır, makaslanarak şekillendirilebilir ve çit bitkisi olarak kullanılır. Yaprakları sonbaharda kızararak güzel manzaralar oluşturur. Meyveleri yaban hayatı için önemli bir besin kaynağıdır. Diri odunu beyaz, öz odunu kırmızı-esmer renktedir. Ağırdır ve güç yarılar. Tornacılık için iyi bir malzemedir. Güç koşullar için güzel bir park-bahçe bitkisidir. Sosyal ormancılık için önemlidir.

Sarı renkli, şemsiye halindeki çiçekler bitki yapraklanmadan önce erken baharda açar. Parlak kırmızı renkli yemişler, oval biçimli, 12-15 mm. uzunluktadır. Yemişler geç yaz, erken sonbahar döneminde olgunlaşır. Lezzeti ekşidir. Yemişler doğrudan tüketilebildiği gibi, sıkılarak şurup, meşrubat; kaynatılarak hoşaf, marmelât, reçel olarak kullanılır. Kurutularak saklanabilir. İç Ege'de özellikle Kütahya yöresinin lezzetli tarhanasının önemli bir malzemesidir. Yemişlerinde organik asitler (malik ve sitrik) ve şeker bulunur. Taze ya da kuru meyve suda haşlanarak ishal kesici olarak kullanılır. Gövde ve dal kabukları ishal kesici, ateş ve kurt düşürücü olarak kullanılır. Kurutulup toz haline getirilen yaprakları yara ve çıban tedavisinde kullanılır.

Fıdanlık tekniği

Kızılcık meyveleri olgunlaşma rengini almaya başladığı dönemde erkenden toplanır. Toplanan meyveler ezilir ve kalburda yıkanarak tohum elde edilir. Tohumlar ekimden önce %5'lik sitrik asitte 5-10 gün bekletilir. Ardından doğal koşullarda

katlamaya alınır. Katlama ortamının üzeri örtülür ve donlu günlerde havalanabilir plastik örtü kullanılır. Erken bahar döneminde tohumlar kontrol edilir. Çimlenmeler başlamışsa, 20-25 cm. yükseklikteki yastıklara, 3'lü ya da 5'li çizgi ekimi şeklinde, 15-25 mm. derinlikte elle ekilir. Kapatma malzemesi olarak %50 organik malzeme, %50 dere mili kullanılır. Kızılcık türleri, %3-5 oranında organik madde içeren, hafif asit ya da hafif bazik arası nitelikli kumlu balçık topraklarda iyi yetişir.

İlk iki-üç ot alımı otlar çok küçükken, sonrakiler ise (3-5) otlar ele gelecek kadar büyüdüğü dönemde yapılır. Tarla kapasitesi kadar su, hava koşullarına bağlı olarak, bahar ve erken güz döneminde 2-3 günde bir, yaz döneminde 1-2 günde bir, geç güz döneminde 3-6 günde

bir en fazla 35 cm. derinliğe ulaşacak şekilde verilir. Birim alanda bulunan fidan sayısı Çizelge 3'de verilen en yüksek değerlerin üzerinde bulunması halinde Mayıs ayında seyreltme yapılır. Gübreleme, toprak ve yaprak analizi sonuçlarına göre uygulanır. Azotlu gübrelerin 2-3 seferde verilmesinde yarar vardır. Çimlenmeyi takiben ilk gübreleme uygulamasına, fidecik köklerinin 10-15 cm. derinliğe ulaşması ile başlanır. 1+0 yaşlı kızılçık fidanları 40-60 cm. boya, 5-9 mm. çapa ulaşırlar.

Tüplü fidan üretimi: Kızılçık türlerinde, 12 x 28 cm. ebatlı tüpler kullanılır. Tüp harcı %30 humus, %70 kumlu balçık toprak karışımıdır. Her bir tüpe 2-3 adet tohum ekilir. Gübreleme, sulama (tüp kapasitesi kadar), ot alımı ve tekleme uygulamaları çıplak köklü fidan üretimi ile aynıdır. Tüplü fidanlar 1+0 yaşlı olarak kullanılabilir. Özel nitelikli ağaçlandırmalar için ise 16 x 28 cm. ebatlı torbalarda 2+0 yaşlı, 18 x 28 cm. ebatlı

torbalarda 1+2 yaşlı fidan yetiştirilir. Ağaçlandırma çalışmalarında 1+0 ya da 2+0 yaşlı tüplü fidan kullanmak başarıyı artırır. Dikim aralık mesafesi genelde 5 x 4 m. olarak uygulanır.

Boylu fidan üretimi: Bu amaçla 2+0 ya da 3+0 yaşlı çöğürler 40 x 120 cm. aralık mesafede yere şaşırtılır ve bambulanır. Burada 2 yılda 220 cm boyun üzerine ulaşır. İkinci aşamada ise 100 x 160-170 cm aralık mesafede ikinci bir şaşırtmaya tabi tutulur. Çoğunlukla 220 cm yüksekliğe kadar taçlandırılıp (tijlendirilip¹⁾) amaca yönelik olarak tepe formu verilir. Şaşırtma alanında 4. yılda 14-16 cm. ebada rahatlıkla gelir. Daha kalın çapta fidan üretilmek istenirse daha geniş aralıkta bir şaşırtma uygulaması daha yapılması ya da yerinde kök kesimine tabi tutulması gerekir. Bitkiler sahaya ya topraklı söküm olarak ya da bir yıl saksıda bekletildikten sonra götürülür.

Çizelge 1: Kızılcığın bazı eşey özellikleri

Tür adı	Çiçeklenme zamanı	Tohum toplama zamanı	Tohum verme yaşı	Bol tohum yılı tekrarı
<i>Cornus mas</i>	Şubat-Nisan	Ağustos-Eylül	7-10	1-2

Çizelge 2. Kızılcığın bazı tohum özellikleri

Bitki türü	Tohum 1000 tane ağırlığı (gr)			Çimlenme oranı%	Tohum ekim Derinliği (mm)
	En az	En çok	Ortalama		
<i>Cornus mas</i>	150	250	200	57-65	15-25

Çizelge 3. Kızılcığın bazı fidanlık uygulamaları

Bitki türü	1000 tane tohumdan elde edilecek fidan sayısı adet		m ² fidan adedi ağaçlandırma	m ² fidan adedi özel amaçlar	Fidan kullanım yaşı yıl
	En az	En çok			
<i>Cornus mas</i>	150	250	50-100	30-50	1-2

Çizelge 4. Kızılcığın uygulanacak ön işlemler

Tür adı	Tohuma uygulanacak ön işlemler	Katlanmış tohum ekim zamanı
<i>Cornus mas</i>	2 ay sıcak nemli x 3 ay soğuk-nemli katlama	Erken bahar
<i>Cornus mas</i>	Erken toplayıp hemen ekme ya da doğal koşullarda katlama	

KAYNAKÇA

- 1 Gültekin, H., 2010, Kapalı Tohumlu (*Angiospermae*) Ağaç ve Çalıların Eşey Özellikleri, Çevre ve Orman Bakanlığı, Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü, Fidanlık ve Tohum İşleri Daire Başkanlığı Yayını, ISBN 978-605-393-052-5, 312 s.
- 2 Gültekin, H, C., 2008, Kapalı Tohumlu Ağaç ve Çalıların Bazı Eşey Özellikleri Orman ve Av Dergisi, Sayı:4, s 42-47.
- 3 Gültekin, H, C., 2008, Bazı Yapraklı Ağaç ve Çalıların Tohum Özellikleri, Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl:45, Sayı:10-11-12, s 30-31
- 4 Gültekin, H, C., 2007: Yabani Meyveli Ağaç Türlerimiz ve Fidan Üretim Teknikleri, Çevre ve Orman Bakanlığı, Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü, Fidanlık ve Tohum İşleri Daire Başkanlığı Yayını, ISBN 978-605-393-000-6, 51 s. Ankara.
- 5 Kayacık, H., 1982, Orman ve Park Ağaçları Özel Sistematigi III. Cilt, İÜ Orman Fakültesi Yayın No: 321, 333 s, İstanbul

SAKA

Carduelis carduelis L.

Yrd. Doç. Dr. Nuri Kaan ÖZKAZANÇ

SİSTEMATİKTEKİ YERİ

Takım : Passeriformes (Serçe kuşları, Ötücü kuşlar)

Familiya: Fringillidae (İspinozgiller)

Tür : *Carduelis carduelis L.* (Saka)

İng : Goldfinch

Alm : Stieglitz

Frn : Chardonneret elegant

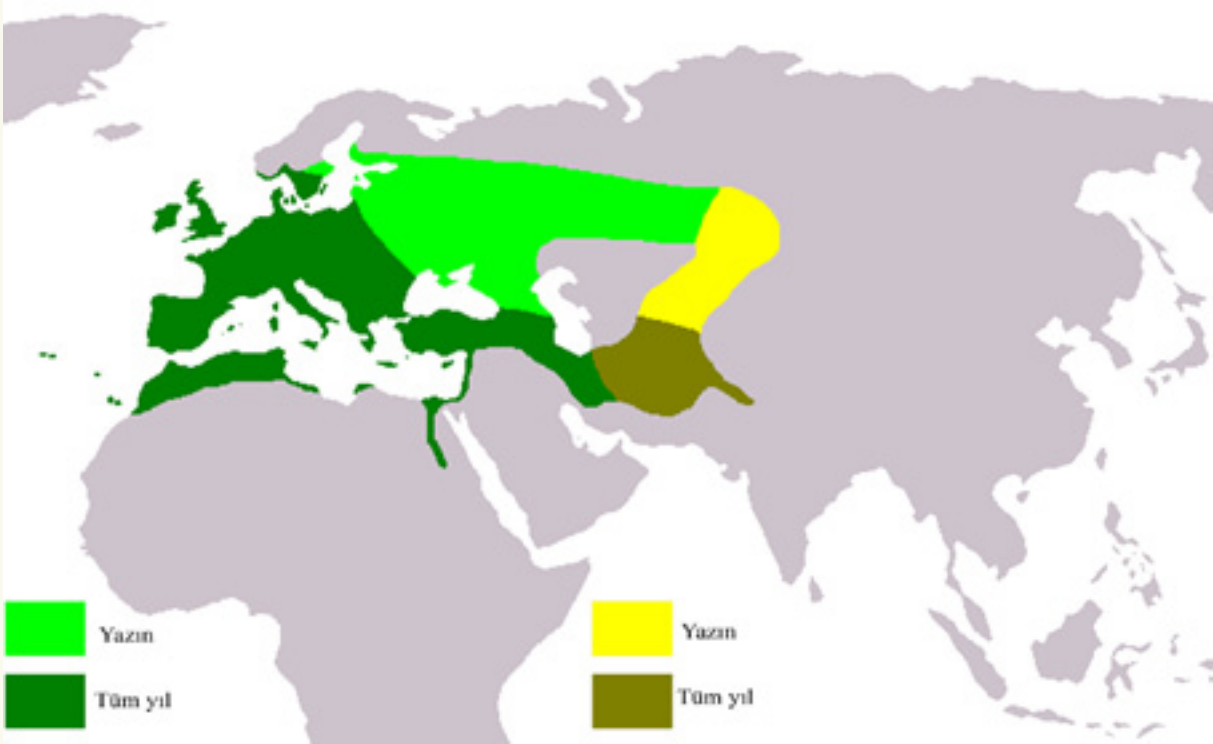
Statüsü:

Saka IUCN'in kırmızı listesinde düşük risk seviyesinde (LC) sınıflandırılmış ötücü bir kuş türüdür.

Morfolojisi:

Saka kuşu parlak kırmızı yüzü, siyah ve beyaz başı ve koyu siyah kanatları ve kanatlarındaki parlak koyu altın sarısı bantları ile göz alıcı ve dikkat çekici bir kuş türüdür. Boyları 13 cm. civarında olan sakaların erkelerinde kanat ortalama 7,8–8,4 cm. iken dişilerde biraz daha kısa 7,4–8,0 mm. civarındadır. Ağırlıkları 13–19 gr. civarındadır.

Ergin bireylerde alnın ve gözün altından gerdana kadar inen kırmızı bir yüz maskesi vardır. Yüzdeki bu kırmızı maskenin etrafı ise gözün arkasından başlayarak gerdana kadar inen geniş beyaz bir bant ile çevrelenmiştir. Yüzdeki diğer bir bantlanma ise tepeden başlayarak enseye oradan da boyunun yanlarına kadar inen siyah renklenmedir. Kulak bölgesi, gerdan, karın ve göğüsün bölgesinin bir kısmı beyaz renktedir. Gövdenin yan kısımları ile kursorak ve göğüsün altında geniş açık kahverengi alanlar vardır. Sırt kısmı kahverengi, kuyruk üstü tüyleri ise beyaz renktedir. Kanat ve kuyruk tüyleri siyah renkte olup, uçlarında badem denilen

beyaz benekler bulunmaktadır. Kuyruk tüylerinin en dış kısımdakilerin iç bayraklarında geniş beyaz bir bant bulunur. Kuyruk ucu çatallıdır. Kanatlarda enine geniş sarı bir bant bulunur. Gaga ve ayaklar sarımsı kahverengi renklerde. Gaga uzun ve sivri bir yapıda dip kısmı siyah renktedir. Dişi ve erkek bireyler birbirlerine benzerler. Ancak dişilerin kanat bükümündeki dış bölge kahverengidir. Bu bölge erkeklerde siyahtır. Dişilerin gagası erkeklere oranla daha kısa yüzdeki kırmızı lekede de daha dardır. Ayrıca erkeklerde kırmızı yüz maskesi gözlerin arkasına kadar uzanmaktadır. Dişilerin renkleri erkeklere göre daha mat tonlardadır.

Genç bireylerde kanat ve kuyruk tüyleri erginlerdeki gibidir. Ancak baştaki kırmızı ve siyah alanlar gençlerde bulunmaz. Baş, göğüs ve vücut yanlarında koyu kahverengi çizgisel lekeler bulunur. Gençlerin kanatlarında da tıpkı erginlerdeki gibi sarı bantlar bulunmaktadır.

Yumurtaları beyaz renkte olup üzerleri kırmızı lekeli 15,6–20 x 12,3–14,3 mm boyutlarındadır.

Yayılışı:

İsveç ve Norveç'in güneyinden Akdeniz'e kadar bütün Avrupa'da, Fas, Cezayir, Tunus ve

Kanarya Adalarında, doğuda Güney Sibirya'ya kadar uzanan bölgede yayılış yapmaktadır. Orta ve Güney Avrupa, Kuzey Afrika, İran ve Afganistan'da yerli, Kuzey ve Orta Avrupa'dan Doğu Sibirya'ya kadar uzanan bölgede yaz göçmeni olarak bulunmaktadır. Göçmen bireyler kışı Mısır'ın kuzeyi, Ortadoğu ülkeleri, Güney İran ve Hindistan'da geçirir. Kuzey Avrupa'da üreyen bireylerin büyük çoğunluğu kışlamak için Akdeniz çevresindeki uygun yaşam alanlarına göç ederler. Özel bir durum olarak Britanya'da bulunan popülasyonlarda kısmi göç gözlenir. Burada bulunan sakaların dişileri Eylül-Ekim ayı gibi kışlamak için Belçika, Fransa ve İspanya'ya göç ederken erkekler Britanya'yı terk etmezler. Genel olarak dişiler erkeklere göre göç etmeye daha hazırdır ve daha uzak mesafelere göç edebilirler. Sakalardaki göç davranışı gerçek anlamda periyodik bir göç olmayıp mevsim şartlarına bağlı olarak meydana gelmektedir. Kışın ılıman geçmesi durumunda göçler görülmeyebilir.

Türkiye'nin her yerinde yerli kuş türü olarak bulunmaktadır. Türkiye'ye gelen göçmen sakalar Balkanlar, Doğu Avrupa, Ukrayna ve Rusya'dan gelmektedir ve bu göç Eylül-Kasım ayları arasında sürmektedir.

Yaşam Alanları:

Ilıman iklimli sahil ve ova bölgelerinin kuşudur. Bahçeler, parklar, tarlalar, bol dikenli boş alanlar, ağaçlık yöreler, seyrek iğne yapraklı ve karışık orman alanları, fundalıklar, makilikler, dikenlik açık alanlar, akarsu kıyıları ve yerleşim yerlerinin yakınları hatta şehir içi park ve bahçeler tercih ettiği yaşam alanları arasındadır. Devedikeni gibi tohum üreten dikenli bitkilerin bulunduğu alanlarda daha çok olarak gözlenir. Bu alanlar hem yaşam hem de üreme alanı olarak uygundur. Yaşadığı yerin yakınında su bulunması, çevresinde bol miktarda tohumlu çalı ve otların yetişmesi gereklidir. Çoklukla orta yükseklikteki rakımlarda bulunurlar. Sık ve kapalı ormanlık alanlarda bulunmazlar.

Besinleri:

Ot ve diken bitkilerin tohumları ile beslenirler. Özellikle dikenli bitkilerin yağı ve yüksek protein

içeren tohumları en çok tercih ettiği besinlerdir. Küçük ağaç tohumları yanında yazın yavrularını beslemek için az miktarda böcekler ve böcek larvalarını da avladıkları görülmektedir. En çok devedikeni bitkisinin tohumlarını yerler. Uzun ve sivri gagası ile dikenli bitkilerin çiçeklerinden tohumları rahatlıkla alabilmektedir. Beslenme sırasında bitkinin gövdesi üzerinde duran saka tohum kozasından gagası ile tohumları rahatlıkla alır.

Devedikeni başta olmak üzere, tarak otu, keten otu, ayçiçeği, şalgam, kanarya otu, hindiba türleri, mor top ve birçok hububat türünün tohumları en çok tercih ettiği besinler arasında yer almaktadır.

Biyolojisi:

Fincan şeklinde yuvalarını ağaçların yerden 3–10 m. yüksekliğindeki dallarının uç kısmındaki çatallar arasına yaparlar ve ustalıkla gizlerler. Yuvalarını yaparken çoklukla sap, çalı, yosun,

tüy ve kıllardan yararlanırlar. Nisan Mayıs ayları arasında çiftleşen dişiler yaptıkları yuvalara 4-6 adet yumurta bırakırlar. Yumurtaların kuluçka süresi ortalama 11-14 gün arasındadır. Bu dönemde sadece dişiler kuluçkaya yatar. Yumurtaların açılmasından sonra dişi ve erkek yavrulara birlikte bakarlar. Yavrular 13-18 günlük bir palazlanma döneminden sonra tüylenmelerini tamamlayarak yuvadan uçarlar. Yılda 2-3 kez bazen 4 defa kuluçkaya yatarlar. Doğal ortamda 6-8 yıl yaşayan sakalar esaret altında 14 seneye kadar yaşayabilmektedirler.

Sakalar üreme sezonu dışında gün boyunca besin ararlar ve sürüler halinde dolaşırlar. Besin miktarına bağlı olarak sürü büyüklükleri değişse de çoklukla 100 bireylik sürüler meydana getirebilirler. Oldukça canlı ve hareketli bir türdür. Uçuşları oldukça hareketli ve dalgalıdır. Hızla birkaç kez kanat çırpıttıktan sonra bir süre kanatlarını kapatarak süzülürler. Geceleri ise genellikle dallar üzerinde tünerler. Sakalar diğer kuş türlerinde ziyade kendi bireylerinin olduğu ortamlarda bulunmak isterler.

Üreme döneminin başladığı ilkbahar aylarında sakalar dallarda veya farklı tünek yerlerinde durur ve öterler, bu sırada kanatlarını aşağı doğru sarkıtarak vücutlarını yanlara doğru sallarlar.

Her iki cinsiyette oldukça iyi ötmesine karşın, erkeklerin ötüşleri dişilere göre daha uzun ve güzeldir. Bu dönemde birkaç çiftten meydana gelen gruplar birbirine yakın ağaçlarda yuvalanırlar. Yaz sonunda üreme mevsiminin bitmesi ile bu tip küçük gruplar birleşerek büyük sürüleri meydana getirirler.

Saka kuşu yüzyıllardan beri Türkiye'de kafes kuşu olarak beslendiği için oldukça iyi tanınmaktadır. Güzel ötüşü, canlı renkleri, insana yakınlığı ve kafese kolay uyum sağlaması bu türün kuş yetiştiricileri için tercih edilmesinin en önemli sebeplerindendir. Sakanın doğada yuva yaparken ya da besin ararken bir dalı iki ayağı ile tünediği zemine sıkıştırması ve kendine doğru çekme davranışını, kafes şartlarında su kabına uygulamasından dolayı Anadolu insanı bu kuşa su satıcısı anlamına gelen saka ismini vermiştir. Saka kuşu Anadolu sahilleri boyunca hemen tüm yerleşim yerlerinde benzer tekniklerle doğadan yakalanmakta ve kafes ortamında alınarak yetiştirilmektedir. Ancak bugün için yaşam alanlarının giderek tahrip olması saka kuşunun doğal ortamdaki varlığını tehdit etmektedir. Bu tehlide bir de doğal sakaların yakalanarak kafese alınmasının eklenmesi gelecek zaman için sakayı tehdit eden en önemli etkenlerden birisi olacaktır.

Farklı bölgelerde farklı isimlerle anılan sakanın bilinen bazı yerel adları şunlardır:

Telli: Soma-Manisa

Tiyaspiyon: Hopa

Rum Güzeli: Kapıdağ

Kadinka: İznik-Derbent-Bursa

Dikencik: Çanakkale

Dennura: Subaşı Köyü-Hatay

Kardinal: Kemeraltı-İzmir

Ketifeli: Çayeli Rize

Çembercik: Karadeniz Ereğli

Dikenci: Denizli

Isırgan mitçiği: Adana

Elmacık kuşu: Kayseri

Gelinkuşu: Kıbrıs

İrkları:

Her yöreye ait yerli sakalar olmakla beraber göçle gelen değişik ırklar da mevcuttur. Dünyada Avrupa, Kuzey Afrika ve Asya'nın büyük bir kısmında yayılış yapan birçok ırkı mevcuttur.

Carduelis carduelis carduelis grubu:

Carduelis carduelis balcanica
Güneydoğu Avrupa.

Carduelis carduelis brevirostris
Kırım, Kuzey Kafkasya.

Carduelis carduelis brittanica
Britanya Adaları.

Carduelis carduelis carduelis
Avrupa anakarasının büyük kısmı, İskandinavya.

Carduelis carduelis loudoni
Güney Kafkasya, İran.

Carduelis carduelis major
Batı Sibirya.

Carduelis carduelis niediecki
Güneybatı Asya, Kuzeydoğu Afrika.

Carduelis carduelis parva
Atlantik Adaları, İber Yarımadası, Kuzeybatı Afrika.

Carduelis carduelis tschusii
Korsika, Sardunya, Sicilya.

***Carduelis carduelis caniceps* grubu:**

Carduelis carduelis caniceps
Orta Asya'nın güneyi.

Carduelis carduelis parapanisi
Afganistan'dan Batı Himalayalara ve Tien Shan.

Carduelis carduelis subulata
Orta Sibirya'nın güneyi

Yazıda kullanılan tüm fotoğraflar Dr. N. Kaan ÖZKAZANÇ tarafından çekilmiştir

KAYNAKÇA

Anonim, 2005. Türkiye Kuşları. Doğa Burda Dergi Yayıncılık. 135 s. İstanbul.

Benson, V. S. 1971. The Observer's Book of Birds. Frederick Warne&Co.Ltd. London, England ISBN: 0 7232 0043 2

Çanakçıoğlu, H., Mol T. 1996. Yaban Hayvanları Bilgisi. İstanbul Üniversitesi Yayın No: 3948, Fakülte Yayın No: 440 ISBN 975-404-424-4 X +550 s. İstanbul

Ergene, S. 1945. Türkiye Kuşları. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Monografileri, Say:4, Kenan Matbaası, XX + 361s. + 104 Tablo İstanbul.

Hayman H., Hume R. 2005. Kuş Gözlemcisinin Cep Kitabı. Avrupa'nın Kuşları. Kuş Araştırmaları Deneği Yayınları. ISBN: 975-00270-0-0 Semih Ofset, Ankara (Çeviri:Beyser Semizoglu)

Kızıroğlu, İ. 1989. Türkiye Kuşları (Kıymızı Listede Olanlar ve Bulundukları Bölgeler) Orman Genel Müdürlüğü, Eğitim Daire Başkanlığı, Yayın ve Tanıtım Şube Müdürlüğü 314 s. Ankara

Peterson, R., Mountfort. G., Hollom P.A.D. 1972. A Field Guide to the Birds of Britain and Europe. Printed in Great Britain Collins Clear-Type Press London and Glasgow. ISBN 0 00 212020 8

Somçağ, S. 2005. Türkiye Kuşları. Yapı Kredi Yayınları-2273 ISBN: 975-08-1019-8 275 s. İstanbul.

Turan, N. 1990. Türkiye'nin Av ve Yaban Hayvanları. Kuşlar 2. Kitap. Orman Genel Müdürlüğü, Eğitim Daire Başkanlığı, Yayın ve Tanıtım Şube Müdürlüğü 274 s. Ankara.

Yürük, H. E. <http://www.kanaryasesi.com/saka.asp>

TRAKUŞ: <http://www.trakus.org>

The IUCN Red List : <http://www.iucnredlist.org/>

ARKIVE: <http://www.arkive.org>

<http://www.birdguides.com/species/species.asp?sp=161065>

http://www.finchinfo.com/birds/finches/species/european_goldfinch.php

Ormancı Personelinin Çocuklarını Okutma Vakfı (OPÇOVAK)

Fotoğraf: Hasan UYSAL

Vakfımız, 1970 yılında, o zamanın Orman Bakanı başkanlığında, dönemin üst düzey yöneticilerinden 15 kişi ve 7 ormancı sivil toplum örgütünün katılımıyla, ormancı personelin yüksek öğrenimde okuyan çocuklarının eğitimine yardımcı olmak amacıyla Ankara'da kurulmuştur.

Vakfımızın amacı, ormancılık hizmetinde çalışan personelin ve emeklilerinin yüksek öğrenimde okuyan çocuklarına;

-Kredi vermek,

-Para ve eğitim araç gereçleri yardımı yapmak,

-Öğrenci yurdu, pansiyon, barınma evi inşa etmek, kiralamak, işletmek ve diğer kurum yurtlarında barınmalarını sağlamak,

-Yönetim kurulunun uygun gördüğü diğer yardım ve çalışmaları yapmaktır.

Vakfımızın üst organı Mütevelli Heyeti'dir. Mütevelli Heyet 23 kişiden oluşur. Bunların 19'u gerçek kişiler, 4'ü de ormancı sivil toplum örgütü temsilcileridir. Yılda iki kez toplanır.

Vakfın icra organı da 'Yönetim Kurulu'dur. Bu kurul 7 kişiden oluşur. İstendiği takdirde dışarıdan en çok 3 kişi üye alabilmekte, diğerleri mütevelli heyet üyelerinden seçilmektedir. Vakfın tüm işlemlerini planlayan ve yürüten bir organ olup, Mütevelli Heyet'e karşı sorumludur.

Denetleme Kurulu ise, mütevelli heyet içinden ya da dışından 3 kişiden oluşmaktadır. Yönetim kurulunun iş ve işlemlerini yılda en az iki kez denetleyerek, mütevelli heyete bilgi verir.

Vakıf organlarının üyeleri bu hizmetlerinden dolayı hiçbir ücret almamaktadırlar

Vakfımız kuruluşundan beri öğrenim kredisi vermeye başlamış ve bugüne dek 8 bine yakın öğrenciye kredi vermiştir. Bunun yanında gereksinimi olan öğrencilere ders araç gereç, barınma ve yemek kredileri de vermiştir. Ancak, son yıllarda gelirlerimizin ve nakit varlığımızın azalması nedeniyle sadece yüksek öğrenim kredisi verebilmektedir. Krediler, üniversitede öğrenim gören öğrencilere verilmekte olup, halen 243 kişiye ayda 150'şer lira kredi verilmektedir.

Kredi verilmeye öğrenim süresi boyunca devam edilmekte, mezuniyeti takip eden 2 yıl sonunda ÜFE faizinin eklenmesiyle bulunan miktar, taksitler halinde Vakfımıza geri ödenmektedir. En uzun vade 18 aydır.

Vakfımızda üyelik yoktur. Gelirlerimiz ise;

1. Çalışan ve emekli olan ormancı personelin kendi isteğiyle yaptıkları bağışlar,
2. Kredi geri dönüşlerindeki ÜFE faizi,
3. Bankadaki nakit varlığımızın faizi,
4. Sahip olduğumuz gayrimenkul kiralardır.

Her yıl ortalama olarak, kredi vermeye başladığımız öğrenci sayısı 200'e yakın iken son yıllarda vakfımıza ilginin, buna bağlı olarak da gelirlerimizin azalması nedeniyle sayı giderek azalmış ve bu sayı 50'ler dolayına düşmüştür. Her türlü olumsuzluğa karşın bu yıl kredi verilen toplam öğrenci sayısı 243 dür.

Ancak, vakfımızın gelirleri artırılmazsa önümüzdeki yıllarda kredi verebileceği öğrenci sayısı daha da düşecek, belki de hiç kredi veremez hale gelebilecektir.

Vakfımız, ormancılık kuruluşlarında işçisinden en yüksek amirine kadar her kademede görev yapan ve bu kuruluşlardan emekli olan elemanların, yüksek öğrenimde okuyan çocuklarına ayırım gözetmeden kredi yardımı yapmaktadır. Doğal olarak burada öncelik, bağış yapanlarda olmaktadır.

Bu olumsuz tabloyu tersine çevirmek siz ormancı çalışanların ve emeklilerinin vakfımıza ilgilerinin artmasıyla olabilecektir.

-Vakfımız sizin, sahip çıkınız.

-Sizin yapacağınız bağış, belki de çok ihtiyacı olan bir kişinin yüksek öğrenimini tamamlamasına yardımcı olacaktır.

-Aşağıdaki hesap numaralarına bağış yapın, okutma gücü olmayanların çocukları okusun.

Saygılarımızla.

OPÇOVAK YÖNETİM KURULU

Tuna Cad.No.5/7 Kızılay-Ankara

Tel: 0312 4343089 Faks: 0312 4315727

e posta-opcovak@hotmail.com

Z.B.Ankara-Akay Şb.5996101-5003 No.lu hesap
Posta çeki hesabı -1001567

Sayın üyeler,

2011 ve 2012 yılları hariç borumlu üyelerimizin listesi, 13.01 2012 tarihi itibarı ile bilgilerinize sunulmaktadır. Borçlarınız konusunda gerekli duyarlılığı göstermenizi bekliyoruz. Yapılacak ilanlar sonunda Tüzüğümüze göre gereğinin yapılacağını bildirir, saygılar sunarız.

TOD Yönetim Kurulu

ÜYE NO.	ADI SOYADI	BORÇ MİKTARI	ÜYE NO.	ADI SOYADI	BORÇ MİKTARI
337	YUNUS ENSARİ	42.00	1910	SABRİ DALGIÇ	172.00
435	ORHAN ATAMAN	42.00	1963	YILDIZ YAPICI	30.00
450	NUSRET GÖNÜLLÜ	42.00	1978	CEMİL ÖKTEM	162.00
510	KEMAL AŞK	42.00	1989	HÜSEYİN AVNİ KURTOĞLU	162.00
559	AZİZ ÇAĞLAYAN	144.00	2152	MUHİTTİN AYDIN	42.00
866	ZİYAETTİN GÜNAY	78.00	2486	HAKKI SÖNMEZ	174.00
872	HASAN ÇANAKÇI	175.00	2562	MÜDAHİR KESKİN	30.00
964	H. İBRAHİM GÖKOĞLU	42.00	2579	ABDULLAH GEZER	42.00
1034	YAVUZ AYTAÇ	114.00	2605	MELİH BOYDAK	42.00
1071	ALİ RIZA UZUNER	162.00	2640	FEVZİ KALAYCI	78.00
1106	ORHAN KAYAKUTLU	162.00	2651	AHMET EMECAN	42.00
1114	YURDAKUL ESEMENLİ	156.00	2674	İLKER TURAN	30.00
1152	RASİM GÜRBÜZ	60.00	2688	KAYHAN ÖZ	170.00
1213	YUSUF DİZDAR	156.00	2693	METİN BÜYÜKDUMAN	30.00
1223	MEHMET DAĞHAN	174.00	2694	ALAATTİN BİTER	172.00
1232	ALİ KALELİ	60.00	2710	HASAN EKİNCİ	168.00
1234	HASAN TETİK	162.00	2726	ŞEVKET AYHAN	156.00
1237	H.TAHSİN TOKMANOĞLU	96.00	2732	ÖMER TOKOĞLU	144.00
1301	NİZAMETTİN ALTINIŞIK	156.00	2755	ALPTEKİN GÜNEL	173.00
1306	NİHAT ULUOCAK	42.00	2772	ADNAN ÇUVAŞ	156.00
1308	SUZİ ÖZMEN	132.00	2786	NEVZAT BALABAN	168.00
1328	İSMET ÖZTUNALI	132.00	2845	OSMAN ERCİYAS	42.00
1330	BURHAN AYTUĞ	174.00	2915	ŞERİF TORLAKÇI	172.00
1334	SÜLEYMAN ÇAKAL	174.00	2920	TUNCAY YEGÜL	42.00
1411	MUSTAFA SEÇKİN	96.00	2926	ALAETTİN KENDİR	42.00
1461	İBRAHİM ATAY	172.00	2986	NEŞET ŞİŞİK	42.00
1462	SELÇUK BAYOĞLU	172.00	3011	SALİH ASLAN	42.00
1533	YASİN BOZKURT	96.00	3099	BEDRİ OKTAY	30.00
1583	DANIŞ ATILLA	162.00	3108	ERSAN İLKİN	30.00
1617	ALİ OSMAN HASANBEŞEOĞLU	96.00	3109	KAMİL CANAN	78.00
1651	MEHMET ÜNAL YAZIR	168.00	3111	METE SANYER	162.00
1654	ALİM EKİZ	132.00	3138	AYDIN KÜMBETLİ	132.00
1699	FARUK EDİZ	114.00	3206	MEHMET BAYRAM GÖKDAĞ	171.00
1832	AYDIN DİLEK	60.00	3217	VELİ İÇKİN	172.00
1867	ÖMER SİRRI ERKULOĞLU	174.00	3232	HİLMİ GÜRDAL	78.00
1868	HALİL SARAL	78.00	3234	SAVAŞ ÖZCAN	78.00
1875	HÜSEYİN AKSOY	132.00	3243	SALİH KOÇ	42.00
1881	NURETTİN ORHAN KARATAYLI	132.00	3246	MUZAFFER AŞIR	42.00
1887	HULUSİ FEYYAZ SERİM	42.00	3306	MUSTAFA SARISOY	78.00
1893	KENAN TOK	170.00	3308	MUZAFFER TOPAK	42.00
1902	TURHAN GÜNAY	114.00	3313	AYDIN FERİT URALLI	172.00

ÜYE NO.	ADI SOYADI	BORÇ MİKTARI	ÜYE NO.	ADI SOYADI	BORÇ MİKTARI
3339	NEVZAT TATMAN	42.00	4619	BEDRİ ALTUK	78.00
3380	EMİNE AYDAN ALANAY	42.00	4629	METİN SARIBAŞ	42.00
3393	HAYRULLAH OĞUZ	30.00	4631	MAHMUT ÇILAK	42.00
3468	DURGAL UÇAK	42.00	4636	FARUK BOYACI	30.00
3491	ABDURRAHMAN DEVECİOĞLU	172.00	4641	NECAT ÇELİKTEN	78.00
3499	TUNCAY ÖZGÖKMEN	96.00	4742	AYSEL KELİCEN (HIZLI)	172.00
3559	EROL ERKAN	168.00	4796	ALİ RIZA SARI	172.00
3589	ALTAN MALKONDU	78.00	4805	MUSTAFA FAHRİ TÜMERDİRİM	42.00
3603	ALİ ŞEHİTOĞLU	42.00	4847	GÜRAY ÇAYIR	42.00
3607	HÜSEYİN KARAHAN	42.00	4863	İSMET YÜCEL	30.00
3626	AZİZ BOZATLI	78.00	4921	ALİ HAYDAR ÇETİN	78.00
3667	İSMAİL ÇELİK	168.00	4983	ABDÜLKADİR BİRDEN	170.00
3676	HİKMET KUTLU	114.00	4990	HAMLET YÜKSEL	42.00
3686	ATILLA GÖZÜBÜYÜK	156.00	5045	ABDULLAH BÜBER	78.00
3708	FERAMUZ ÖZBEK	42.00	5053	İBRAHİM BALIKLI	42.00
3736	HAYİŞ ÖGET	132.00	5057	A.SAYIM ÇAKIR	172.00
3760	SAVAŞ AYBERK	42.00	5067	ARMAĞAN YALÇIN	60.00
3787	TANZER ÇALIŞKAN	42.00	5068	FATİH CİVELEK	78.00
3829	MUZAFFER DOĞRU	96.00	5070	ZEKİ GÖRGÜ	172.00
3840	HALİT BABALIK	42.00	5158	MEHMET BOSTANKOLU	42.00
3886	RAHİM ERSÖZ	170.00	5160	ADNAN GENÇER	42.00
3900	ATILLA ALAGÖZ	78.00	5164	SELİM KAPLAN	60.00
3947	ALİ KEMAL AKBULUT	172.00	5167	HİKMET ÖZTÜRK	78.00
3965	AHMET KUŞÇU	60.00	5196	MAHMUT ÖZBEK	42.00
3990	HANİFİ KARACA	30.00	5205	A.Rahman MUSAPAŞAOĞLU	96.00
4056	ETHEM GÖRGÜN	162.00	5223	MEHMET TAŞ	168.00
4074	YILMAZ ÇİÇEK	60.00	5253	NECMETTİN BÜYÜKKILIÇ	162.00
4076	TANER SAVAŞAN	30.00	5256	OSMAN ÖZTÜRK	168.00
4083	MAHİR FİSUNOĞLU	180.00	5284	ATILLA ÖNER	78.00
4103	RAHİM TEKİN	162.00	5286	ERCAN VELİOĞLU	30.00
4107	EROL MUNANOĞLU	42.00	5364	FİKRET IŞIK	172.00
4136	KAZIM TÜRKASLAN	60.00	5384	SEDAT İBRAHİMAĞAOĞLU	162.00
4222	KERİM İNCİ	162.00	5418	HASAN KAMİLOĞLU	78.00
4272	AVNİ YÜCEL ERYILMAZ	42.00	5429	NURETTİN ERTAN ÇAKIR	162.00
4299	GÜNDOĞAN GÜL	175.00	5432	NURHAN DALKILIÇ	132.00
4306	SEVİN BİRDEN GÜRPINAR	144.00	5439	SALİHA YADİGAR	42.00
4361	ÖMER FARUK ALTUNTAŞ	60.00	5449	OSMAN ÖZEL	132.00
4383	ABDİ EKİZOĞLU	60.00	5451	HAMİT SERDAR KİP	156.00
4393	İLHAMİ ALKAN	42.00	5461	ÇETİN BARSGAN	60.00
4415	DURSUN AYIK	172.00	5484	TURAN ÇAKALOĞLU	78.00
4447	ÖZGEN KARAÇALI	156.00	5498	NEZİH SÖZER	60.00
4484	HİKMET KOYUNCU	173.00	5516	MELAHAT AKAR ŞAHİN	78.00
4529	FEVZİ SARIGÜL	162.00	5528	SEDAT KALEM	162.00
4562	METİN PIŞKIN	42.00	5531	FATMA GÜNGÖR	114.00
4571	BURHANETTİN SEÇKİN	78.00	5558	TUNCAY NEYİŞÇİ	42.00
4580	ALİ AKGÜN	30.00	5587	BEDRİ KESİM	60.00
4590	OSMAN AKÇA	42.00	5602	RAMAZAN TATAR	168.00
4616	MEHMET KAMİL TARAKÇI	172.00	5607	SÜLEYMAN KAÇAR	162.00
4618	İSMET ÇELİK	78.00	5664	BELKIS KORKMAZ	60.00

ÜYE NO.	ADI SOYADI	BORÇ MİKTARI	ÜYE NO.	ADI SOYADI	BORÇ MİKTARI
5683	MUSTAFA ŞEVKİ DOĞAN	78.00	5912	SELİM KARACA	162.00
5698	MURAT GÜRTUNCA	162.00	5913	AHMET ŞENYAZ	162.00
5726	ÖZLEM ŞENEL ARSLAN	60.00	5914	NACİ TUNÇER	114.00
5746	REMZİ RAHMANLI	168.00	5915	AHMET ÖZKAN	162.00
5774	ZEKİ GELBAL	162.00	5917	NİHAL ÖZEL	102.00
5775	MEHMET MELİH ARSLAN	42.00	5919	HALİL İBRAHİM YALÇIN	162.00
5787	HALİM ŞAHİN	173.00	5920	FİKRET CUVAÇ	60.00
5799	TEMİMDAR KIREKER	42.00	5921	HAYATİ CAFEROĞLU	30.00
5804	BURHANETTİN SARIOĞLU	172.00	5926	ÖZALP ATEŞLİ	30.00
5810	İSMAİL ERSOY	96.00	5931	SABRİ OYMAK	78.00
5811	TEVFİK AKKAYA	42.00	5932	SEMA OYMAK	78.00
5812	ALİ TURGUT KUMAŞ	60.00	5933	ARİF NURİ GÖKSUN	156.00
5820	AHMET ARİF AKDOĞAN	42.00	5934	NURAY ÖZBAĞCI	156.00
5825	ÜLKÜ İŞSEVER	30.00	5935	MEHMET GÜLTÜRK	114.00
5826	FİKRİ TAŞÇI	60.00	5938	KENAN OK	60.00
5828	MAHMUT AYDIN	42.00	5939	METİN KARADAĞ	42.00
5829	ABBAS ŞAHİN	30.00	5941	ENVER PALAŞOĞLU	132.00
5832	HÜSNÜ ÖZKAYA	56.00	5942	DURMUŞ ATEŞ	96.00
5836	MEHMET POLAT	60.00	5943	NECATİ YAVUZÇETİN	60.00
5841	TUNCAY AKGÜN	60.00	5945	SELAHATTİN ATASOY	114.00
5844	İBRAHİM GÜRSOY	172.00	5946	NİHAT ÖRTÜLÜ	144.00
5845	METİN COŞKUN	42.00	5953	YUSUF SÖNMEZ	96.00
5853	YAŞAR AYTIMUR	132.00	5965	BURÇAK ERDOĞAN ONUR	60.00
5854	OSMAN NEŞET AKAY	42.00	5966	TANER OKAN	60.00
5855	İZZET YILMAZ	60.00	5967	GÜLEN ÖZALP	42.00
5856	SAİT ARDIÇ	60.00	5969	ALEV TUTUMLU	132.00
5861	FAİK AKINÇ	114.00	5971	SEVDA POLAT	156.00
5863	CAVİT ARAZ	42.00	5972	SERDAR ÖZALKAN	78.00
5864	LÜTFİ VURAL	172.00	5974	OSMAN POLAT	156.00
5867	MEHMET ÖMER YAĞLIOĞLU	168.00	5980	İLHAN TAŞ	42.00
5868	AHMET ÖZCAN	132.00	5986	YALÇIN ONUKTAV	60.00
5870	SABRİ KARA	60.00	5989	RECAİ ŞENEL	60.00
5872	SALİH AYDEMİR	168.00	5991	KÖKSAL KONAK	112.00
5873	BÜLENT VELİOĞLU	132.00	5993	CEMAL BASRİ GÖKŞEN	78.00
5876	HİKMET KAYA	42.00	5996	NEVZAT KARALAR	78.00
5879	RAFET DÜĞÜNCÜ	60.00	5997	SABAHATTİN ÇOBAN	30.00
5880	ENVER YILDIZ	96.00	5999	ADEM ÖZDEMİR	156.00
5882	M.HİLMİ YENİKURTULUŞ	78.00	6000	NURİ SAĞLAMSOY	156.00
5885	YÜKSEL ÇİĞDEM	168.00	6001	SITKI ERAYDIN	78.00
5888	AHMET SİRRI BEŞEL	78.00	6005	ÖZGÜR ALAÇAM	78.00
5891	KEMAL BAŞCAMBAZ	168.00	6006	AŞKIN GÖKTÜRK	78.00
5894	MEHMET EMİN UZUNSOY	78.00	6007	ADEM DOĞAN	156.00
5895	MUSTAFA ZEKİ YAPICI	162.00	6008	MÜNİR MERSİNLİOĞLU	156.00
5896	EROL KAMIŞ	96.00	6009	HASAN GÜNGÖR	156.00
5897	CABİR AYDIN	42.00	6013	ÖZAY KARABACAK	60.00
5900	SİNAN GÖZÜYAŞLI	168.00	6017	MUSTAFA GÖÇER	114.00
5904	KAZIM AKTAŞ	168.00	6018	EROL BÜYÜKDOĞAN	30.00
5908	AHMET ÇOLAK	30.00	6023	CASİM CİHAN	30.00
5910	YAŞAR TOKLU	162.00	6027	TUNCER ÇINAR	96.00
52 5911	SALİH SERDAR YEGÜL	156.00	6029	MUZAFFER KETMEN	150.00

ÜYE NO.	ADI SOYADI	BORÇ MİKTARI	ÜYE NO.	ADI SOYADI	BORÇ MİKTARI
6030	MUSTAFA NEDİM KIVCI	150.00	6162	MEHMET ORHAN YAZICIOĞLU	42.00
6031	ÖMER FARUK AYDIN	150.00	6163	ŞEREF YAMAN	60.00
6032	AHMET ÖZENSOY	132.00	6164	MEMDUH İĞİRCİK	150.00
6034	RAMİZ ÇETİN	78.00	6165	MUHSİN ÇUKADAR	60.00
6035	ERKAN ÇELİK	132.00	6167	HATİCE KARATEPE	42.00
6036	ÖMER ARSLAN	114.00	6169	AHMET HAMDİ ONAN	42.00
6037	TAHSİN AKALP	60.00	6171	ERHAN ERCAN	150.00
6052	CEMAL DEMİRTAŞ	96.00	6178	HÜSEYİN ALTUNTAŞ	96.00
6053	SEREN DEMİRTAŞ AKBAŞ	60.00	6181	FİDAN SUNAL	42.00
6055	İSMAİL MENTEŞ	42.00	6182	ASUMAN ÖZKAN	30.00
6056	TURHAN ERKAN	150.00	6183	CANTÜRK GÜMÜŞ	96.00
6057	İSMAİL ARICI	150.00	6185	GÜNDOĞDU MİLLİ	42.00
6058	İ.KUBİLAY OĞUZ	60.00	6186	ÖMER SARAÇOĞLU	60.00
6061	ŞAKİR SERT	132.00	6188	ALİ ERTAN TATBUL	60.00
6067	HİKMET HATIRNAZ	30.00	6192	NİLÜFER ŞAHİN	30.00
6070	SEDAT AYANOĞLU	60.00	6197	GÖKHAN KARA	30.00
6073	ARİF METİN	42.00	6200	RAMAZAN TOPAK	96.00
6077	ALAETTİN ÇAKIR	42.00	6206	HÜSEYİN MERT	30.00
6086	FİLİZ SÖNMEZ	60.00	6207	MÜJGAN MERT	30.00
6087	KAMİL MASARACI	60.00	6210	SEVGİ TÜRKAY	42.00
6089	CENGİZ ÖZTÜRK	78.00	6212	SAMİ KILIÇ	42.00
6090	YUSUF TURAN	150.00	6213	YÜKSEL TUTAK	30.00
6093	MEHMET GÖÇEBE	60.00	6214	ÜLKÜ TUTAK	30.00
6097	SUAT TOSUN	42.00	6215	ERSİN GÜNGÖR	60.00
6103	ERCAN ŞEN	78.00	6216	AYDIN ÇETİNKAYA	60.00
6105	UĞUR TÜFEKÇİOĞLU	114.00	6223	BARIŞ EKŞİ	42.00
6108	HÜSEYİN ŞAHİN	60.00	6227	AHMET YAŞAR YILDIZ	60.00
6111	CEM SEÇKİN	30.00	6231	ASIM GÜR	30.00
6113	HALİL CENGİZ SOĞANCIOĞLU	114.00	6236	YUSUF FUAT ZAMAN	42.00
6117	O.YALÇIN KORAY	114.00	6247	EREN ÇELİK	42.00
6120	FİKRET ERDOĞAN	42.00	6256	HASRET ATASOY	42.00
6122	MELİH BATTAL	60.00	6258	ALİ KUNDAKÇI	78.00
6125	KEMAL YILMAZ	30.00	6259	ADİL VARER	42.00
6128	MÜEYYET ÇINARLI	114.00	6263	İHSAN TOPTAN	96.00
6129	İSMAİL HAKKI KILIÇARSLAN	114.00	6265	UĞUR ULAŞOĞLU	60.00
6133	AZİZ BÜYÜKAYVAZ	30.00	6267	KADİR ERDİN	78.00
6134	NURAN BİRER	114.00	6270	ADNAN ACAR	60.00
6136	AHMET MACİT AKTUĞ	150.00	6272	HÜSEYİN DEVELİ	150.00
6139	DAVUT ÇEBİ	114.00	6276	YALÇIN YEŞİLKAYA	96.00
6141	HÜSEYİN ALPER ÇOLAK	60.00	6279	GÜVEN ASLAN	78.00
6142	ERDEM BEKTAŞOĞLU	114.00	6284	ŞENER YILDIRIM	78.00
6145	MELİH OLCAY	96.00	6293	AYDIN ARSLAN	150.00
6147	ALİ ERKAN YÜCEL	150.00	6304	İRFAN ÇAKI	60.00
6148	MEHMET DOĞAN KANTARCI	60.00	6305	G.GALİP ELÇİ	96.00
6151	DURAN KÖMÜR	150.00	6306	SELİM GEDİK	132.00
6152	GÜLZADE KAHVECİ	78.00	6313	HİKMET EROL KESKİNALEMDAR	96.00
6154	HIDİR GERÇEK	30.00	6314	SAVAŞ ARSLAN	60.00
6155	BURÇİN KAYA	114.00	6319	SELAHADDİN AHİSKALIOĞLU	96.00
6156	UĞURCAN KAYA	114.00	6320	AHMET BOLAT	30.00
6157	TUĞBA DENİZ	60.00	6322	HALDUN AKTAŞ	96.00

ÜYE NO.	ADI SOYADI	BORÇ MİKTARI	ÜYE NO.	ADI SOYADI	BORÇ MİKTARI
6324	ALİ KAYA	96.00	6506	KAMİL GÜROL BUHAR	30.00
6326	SABAHATTİN BULUT	42.00	6507	CAHİT ŞAHİN	30.00
6328	ATILLA GALİP	96.00	6510	EMİN GÜR	60.00
6329	SİBEL YILMAZ	60.00	6511	HÜSEYİN İNCE	60.00
6330	NAZİF KARCI	42.00	6512	SİNAN ERTEKİN	42.00
6334	GÖKÇE ŞENTÜRK	60.00	6515	SEZGİN AYAN	60.00
6335	İLHAN TÜRK	150.00	6517	ÖZDEN MEKEÇ	60.00
6336	EMRAH BOĞAN	60.00	6519	YUSUF SAĞLAM	60.00
6337	İZZET TOPAL	78.00	6522	AHMET SOMAY	42.00
6339	ADİL ÇALIŞKAN	60.00	6524	MEHMET AYDIN	30.00
6346	ASLAN MUSTAFA ULUÇAY	42.00	6525	M.NAFİZ DURU	60.00
6347	İLHAN KOCABİYYİK	42.00	6528	FARUK HÜSEYİN ÇETİNEL	60.00
6354	İLÇİN ASLANBOĞA	78.00	6529	OSMAN İKİNCİ	60.00
6358	MUHLİS KILIÇOĞLU	78.00	6534	BERRİN ÖZER	42.00
6359	DERYA EŞEN	42.00	6536	FİKRET UZUN	42.00
6360	GONCA ÖZTÜRK	78.00	6544	BÜNYAMİN GÜNAYDIN	42.00
6364	MEHMET RAGİP AÇIKBAŞ	78.00	6547	MUSTAFA KEMAL GÜLER	42.00
6370	KAAN TOPTAN	78.00	6549	YÜCEL FIRAT	42.00
6372	NURGÜL KARLIOĞLU	60.00	6551	HİDİR ESER AYDIN	42.00
6373	GÜLTEKİN YALÇIN	60.00	6553	SEVİLAY SUNAMAK	42.00
6377	KENAN KAŞ	60.00	6555	GÜNER BASKIN	42.00
6378	MEHMET SAİT KÖRCÜK	60.00	6558	FEVZİ CEYLANİ	42.00
6379	YALÇIN AKSOY	78.00	6564	MURAT ÇAVGA	42.00
6381	AYHAN AKYOL	60.00	6570	MAHMUT USTASÜLEYMAN	42.00
6384	ZUHAL YILMAZ	78.00	6574	SERAP YÜKSEKKAYA	42.00
6396	ÜNAL AKSOY	42.00	6579	MUSTAFA BAHADIR	42.00
6397	İSMAİL EROL	42.00	6586	SELAHATTİN ÖZTÜRK	42.00
6406	ERDAL AFACAN	60.00	6587	SALİH TURHAN	30.00
6408	KEMAL ESAT TOPUZ	78.00	6592	FEYZULLAH HOREL	42.00
6410	BEKİR DEĞİRMENCİ	78.00	6595	FİLİZ KÜÇÜKOSMANOĞLU	30.00
6411	ÖZER GÜVEN	42.00	6596	TEOMAN KAHRAMAN	30.00
6415	NEŞİBE KÖSE	60.00	6602	ZEKİ ÖZYILDIRIM	30.00
6418	ABDÜLKADİR KARABİBER	60.00	6603	ERDOĞAN ERTÜRK	30.00
6419	ALİ KEMAL GÜNAYDIN	42.00	6605	MEHMET MISIR	30.00
6420	ALİ YİĞİT	78.00	6607	CEMAL SUNAR	30.00
6425	GÖKAY KARAGÖZ	30.00	6610	AHMET ÇAKIR	66.00
6436	ADİL TOSYALI	60.00	6612	NASUH KARATAŞ	30.00
6444	SEHER OYDU	60.00	6617	MEHMET ÖZ	30.00
6448	MEHMET ORUÇOĞLU	60.00	6619	HALUK TİMÜROĞLU	30.00
6449	HÜSEYİN BİRİNCİ	60.00	6624	SAİT ÖZKARA	30.00
6450	VEYSEL ÖNEN	60.00	6627	SELAMİ BAYRAK	30.00
6455	İSMET ŞEŞEN	60.00	6628	YUSUF METİN İŞÇEN	30.00
6460	SEBATİ NUR AKBAŞ	60.00	6629	MEHMET BAHADIR KÖMÜRCÜ	30.00
6474	MEHMET SEZGİN	42.00	6634	ŞİH MÜSLÜM GÖKHAN	30.00
6479	HASAN ÖZTÜRK	60.00	6635	OSMAN ÖRCÜN	30.00
6481	ASIM SAĞBİLİ	30.00	6637	ÜMİT DÖNER	30.00
6486	ÖMER EKER	60.00			
6488	KUBİLAY KELEŞ	60.00			40,838.00
6495	HALİL İŞLER	42.00			
54 6497	ALİ İHSAN ÖZEN	60.00			

Özbek DOĞAN'ın Ardından 1937-2012

ÖZBEK güvenilir bir kaptandı. Rüzgarlar sert limanlar güvensiz, engin denizlerde korsanlar olsa da onunla kendinizi güvende hissedersiniz. ÖZBEK haksızlığa karşı çıkar, telaşa kapılmaz kimseyi kırmaz huzursuz etmezdi. İyi bir arkadaş, iyi bir baba, iyi bir dost, güvenilir bir insandı. Hayatta sessiz bir gemi gibi yol aldı. Sessiz gemide hayat boyu çok yük çekti, yorulmadı, usanmadı, yılmadı, umutsuzluğa hiç düşmedi. ÖZBEK kendine özgü kuralları olan saygın, sade bir insandı. Bekarlığımızda Dernek'te benim oda arkadaşımды. Zaman, zaman ben geceleyin balkondan el fenerini aşağıya tutar, ışık huzmelerine tutunarak aşağı inmek isterdim. O her defasında bana kapıyı gösterirdi. Bir sabah servise yetişmek üzere birlikte yürüyorduk. Adımımızı attığımızda kırmızı ışık yandı. Herkes geçiyordu, biz de geçelim dedim. Kolumdan tuttu, biz bekliyoruz dedi. Bekledik ve otobüsü kaçırdık. Senin yüzünden oldu dedim. Taksiyle daha çabuk gideriz dedi. İşi tatlıya bağladı. Rahatsızlığı nedeniyle son zamanlarda Derneğe gelmiyordu. İyi olduğu haberlerini alıyordum. Hep iyileşip geleceğini bekliyorduk. Ansızın aramızdan ayrıldı. Ben kendisini gözlerini kapamadan ziyaret edemedim. Bu ihmalden dolayı üzüntüm hiç bitmeyecek. ÖZBEK 20.2.2012 Pazartesi günü sessiz gemiyi son limana ulaştırdı ve oraya demir attı. Kendisine rahmet, ailesine sabırlar diliyorum. Mekanın ışıklar içinde olsun

ŞEFİK BİNGÖL

Bu Kez Erken Oldu Be Abi!...

İyigün PULAT

20

Şubat 2012 sabah saat 09.00 yeni uyanıyorum. Telefon çalıyor. Bakıyorum. Fahri kardeş

Hayır ola Fahri

Özbek'i yoğun bakıma aldılar Hacettepe'de

Vay anam ... hemen geliyorum.

Fahri ile ikimiz. İki delikanlı oğul Çağatay, Torgay, yeğen Yusuf, dünür, gelin. Hastane koridorları yoğun.

Bakınırsız çaresiz ... bekler, gezinirsiniz, gidişi acı ile öğrenirsiniz. El ayak kesilir, duvar dibine çökeriz. Çocukları son kez yüzünü görmek ister. Buzluktan çıkarırlar bakarız. Uğurlama yarına denir.

Derneğimize iletirim ve ceplerde bir ileti "Üyemiz ÖZBEK DOĞAN ..., uğurlama 21.02.2012 Maltepe'den.

Ve... Özbek Abi... Birden bire gidiverdi. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Kader diye bir şey... var sanki.

Birkaç gün önce aradım, eve uğradım. Kapıda karşıladı, sarıldık.

Aç mısın? Sana bir şeyler pişireyim, yumurta çakayım.

Tokum abi, oturalım konuşalım, arkadaşların selamları var, ara sıra uğrasın, ekibi tamamlasın.

Olur, hele havalar açsın.

Yetmiş yıllık yarenim, ahretliğim, kardeşim, can dostum,

Ve... 20 Şubat hastane koridorları.

Bir şeyler oluyor, anlayamıyorum, yakıştıramıyorum, razı olamıyorum. Ne söylesem boş ... mu?

Saat 11.00'den sonra bakakalırım! Susakalırım! Yaşamak biter mi?! Derim.

Görüştüğümüz gün, yapacak işlerimiz vardı. İşsiz genç ormancılardan "iş istem" eyleminden gelmiştir.

Olup biten, gelip geçenlere kafayı takmışız. İyileştirmeye çalışalım. İşler düzelsin ... neler yapmış, neler yapmamışız? Nerelere varmışız?

Bir şeyler, anılar yazsana abi

Belki bir zaman

Sındırgı-Bulak 50'li yıllar, ormanda tomruk arabalarına nakliye tezkeresi kesiyoruz.

Ona bir şiir okumuştum, telefonda... *"Yak bir sigara ahretliğim" diyorum...*

Bölge şefinin hanımı dinlermiş.

"Yanığı yanık söndürür" ve sonra

"Efkarlandırır bu dünya,

Ne umduk

Ne bulduk

Gördün ya..." (Şair: Yahya Benekay, Şiir: Ahretliğim)

İş yeri AOC'de. Arkası tenteli arazi pikaplar ile servis yapılıyor, Kızılay Binasının yanından biniyoruz önlü arkalı.

Servise birlikte yollanıyoruz, bir bakıyorum abim gerilerde kalmış, bek bekliyorum.

Abim ağır yürür, serin olur, dik durur. İş düzenli, eksiksiz, ortalık temiz. İş yerinde ciddi ödünsüz

Boyun eğmez, teslim olmaz, el etek ovuşturmaz. Dost, yaren, aile ortamında sıcak, hoşgörülü, sevecen, esprili...

21 Şubat 2012 öğle vakti Maltepe'den uğurluyoruz...

Dostlar, canlar, arkadaşlar birçoğu oradalar.

Kadınları, erkekleri sıralardayız. Hüzünlü, duygulu, duyarlı.

Dernek yönetimimiz de ilgili, katkılı.

Özbek abim!...

Ne söylesem

Nasıl da geçiverdi

Yıllar, yıllar, yıllar

Rüzgar, güneş, buz, buhar..

Gidene uğurlar..

Kalanlara sabır ve sağlıklar.

YİTİRDİKLERİMİZ

TABAN TANYELOĞLU

KONYA – 1920

İ.Ü. ORMAN FAKÜLTESİ – 1944

ANKARA – 09.02.2012

KEMAL EVRENCİ

KUMLUCA – 1942

İ.Ü. ORMAN FAKÜLTESİ – 1967

ANTALYA – 2012

ÖZBEK DOĞAN

SINDIRGI – 1937

İ.Ü. ORMAN FAKÜLTESİ – 1960

ANKARA – 20.02.2012

*Sonsuzluğa uğurladığımız üyelerimize
Tanrı'dan rahmet yakınlarına ve meslek
kamuoyumuza başsağlığı dileriz.*

TOD - Türkiye Ormancılar Derneği
Tuna Caddesi No:5/8 Kızılay-ANKARA
Tel: 0312.433 84 13 Faks: 433 26 64

www.ormancilarderneği.org

Derneğimizin 2 ayda bir çıkan yayını
ORMAN ve AV Dergisi'ne
gönüllü abone olabilirsiniz.

Üye ödentilerinin ve dergi gönderim ücretinin yatırılacağı;

BANKA HESAP NUMARASI:
AKBANK KÜÇÜKESAT ŞUBESİ
HESAP NO: 66319
ŞUBE KODU: 101
IBAN: TR36 0004 6001 0188 8000 066319

veya

POSTA ÇEKİ HESABI: 279 358

2012 üye ödentisi: 30 TL.

Dergi gönderim ücreti (1 yıllık) : 30 TL.